

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
“นครชัยบุรินทร์”
จังหวัดชัยภูมิ

คณะทำงานจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
“นครชัยบุรินทร์” จังหวัดชัยภูมิ

ประกาศคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

เรื่อง ประกาศใช้หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรินทร์” จังหวัดชัยภูมิ พุทธศักราช ๒๕๖๕

วิสัยทัศน์ประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ได้กำหนดไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติในแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๕ ในด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชาติและประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในอันที่จะปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อสถาบันหลักทั้งสามของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้อย่างยั่งยืนทั้งนี้จะต้องมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ในสถาบันการศึกษาทุกแห่งในพื้นที่ “นครชัยบุรินทร์” อย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงและตอบโจทย์การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง ทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ “นครชัยบุรินทร์” อย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้ระบุอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดตามข้อ ๘ (๑) อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาและ (๒) กำหนดยุทธศาสตร์แนวทางการจัดการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย ประกอบกับมติคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๑ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงประกาศใช้หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรินทร์” จังหวัดชัยภูมิ พุทธศักราช ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ขอให้สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องในจังหวัดชัยภูมิทุกสังกัดพิจารณานำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้บังเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๓๓๘
๑๓

(นายโสภณ สุวรรณรัตน์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

ประธานกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

คำนำ

จารึกประวัติศาสตร์อันมีมายาวนานของชนชาติไทยที่บอกกล่าวเล่าเรื่องให้ชนรุ่นหลังได้รับรู้ หากได้เรียบเรียงและจัดระบบให้กระชับสละสลวยอย่างจริงจังแล้วจะสามารถทำให้การศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในสถาบันการศึกษามีความน่าสนใจทำให้ผู้เรียนเข้าใจภาคภูมิใจ และตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณ พระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ ตลอดจนวีรชนผู้กล้าหาญที่ได้ปกป้องขอบขัณฑสีมาด้วย ความเสียสละ ทั้งเลือดเนื้อและชีวิตบนคอช้างและหลังม้า เพื่อให้แผ่นดินสยามดำรงอยู่ ได้อย่างเป็นปึกแผ่น มั่นคง การทำนุบำรุง บ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองทั้งด้านการพระศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การค้าพาณิชย์ และการว่าราชการแผ่นดินอื่น ๆ อันนำมาซึ่งความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาราษฎร เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนได้เกิดการรับรู้อย่าง ถ่องแท้ อันจะนำไปสู่ทัศนคติที่ถูกต้อง ดึงมาต่อสถาบันหลักของชาติอย่างยั่งยืน ถาวรสืบไป

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรีรินทร์” ฉบับนี้ จัดทำขึ้นด้วยสำนึกในพระมหา กรุณาธิคุณต่อ สถาบันหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันพระมหากษัตริย์ ด้วยความตระหนักว่า เพราะมีสถาบัน พระมหากษัตริย์ จึงมีชาติและเมื่อมีชาติจึงมีศาสนา แผ่นดินสยามดำรงคงอยู่มาได้อย่างภาคภูมิและสง่างาม ตราบจนวันนี้ได้ก็ด้วย เเดชะพระบารมีแห่งองค์บูรพกษัตริย์ทุกพระองค์ที่ทรงมีคุณูปการต่อพสกนิกรมาอย่าง ต่อเนื่องยาวนาน

หลักสูตรนี้นอกจากจะสนองพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ด้านการศึกษา ซึ่งได้พระราชทานไว้ว่า การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานแก่ผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองแล้ว ยังตอบโจทย์ ยุทธศาสตร์การศึกษา เพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ตามแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ที่ได้กำหนดให้ใช้การศึกษาเป็นกลไกหนึ่งในการเสริมสร้างความ มั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ขอขอบพระคุณคณะทำงานจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรีรินทร์”ทุกท่าน ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ทั้ง ๔ จังหวัด อันประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัด และจังหวัดสุรินทร์ทุกท่านที่ร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการทั้งโครงสร้าง และ เนื้อหาอย่างสละสลวย ตั้งใจ มีเป้าหมายความสำเร็จเป็นภาพเดียวกัน คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓ ที่กรุณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้ประกาศใช้หลักสูตร ดังกล่าวนี ในพื้นที่ “นครชัยบุรีรินทร์” อย่างเป็นเอกภาพ หน่วยงาน สถาบัน และบุคคล ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลและให้การสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จนทำให้หลักสูตรฉบับนี้สำเร็จจุล่งตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ไว้ ณ โอกาสนี้

คณะทำงานจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

“นครชัยบุรีรินทร์” พุทธศักราช ๒๕๖๕

คำนำ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ร่วมกับ หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ทั้ง ๔ เขต และหน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรีรินทร์” จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนหรือเยาวชนในจังหวัดชัยภูมิ ได้มีความรู้ ความ เข้าใจ และทราบถึงประวัติความเป็นมาของบรรพบุรุษ ตลอดทั้งวัฒนธรรม ประเพณีของชาวชัยภูมิ ปลุกฝังให้ เยาวชนของจังหวัดชัยภูมิ เกิดความรัก ความสามัคคี และหวงแหน ถิ่นกำเนิดของตนเอง เกิดการรวมพลังอันจะ นำไปสู่การพัฒนา การธำรงรักษา และสร้างสรรค์วัฒนธรรมให้เป็นมรดกสืบทอดสู่ลูกหลานชาวชัยภูมิตลอดไป และ สิ่งสำคัญที่สุด คือ เพื่อพัฒนา และเสริมสร้างความจงรักภักดี ต่อสถาบันหลักของชาติสืบไป สอดรับกับเจตจำนง ของ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓ ที่ได้กำหนดแผนการดำเนินงานการจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นคร ชัยบุรีรินทร์” แบบบูรณาการภายใต้โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้าน การศึกษาไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ เพื่อปลุกฝังจิตสำนึกและทัศนคติที่ดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ส่งเสริม คุณลักษณะของเยาวชน และผู้เรียนทุกช่วงชั้น ให้เป็นพลกนิกรที่ดี มีความจงรักภักดี และกตัญญูต่อสถาบันอันเป็น ที่เคารพสักการะของปวงชนชาวไทย ตลอดจนปฏิบัติตนเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี โดยกำหนดให้แต่ละจังหวัดใน กลุ่มจังหวัดนครชัยชัยภูมิ จัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของแต่ละจังหวัด เพื่อหลอมรวมเป็นหลักสูตร ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรีรินทร์” ต่อไป

หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรีรินทร์” จังหวัดชัยภูมิ ฉบับนี้ เป็นหลักสูตรที่พัฒนาจาก การวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แล้วบูรณาการ เนื้อหาในส่วนของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดในพื้นที่นครชัยบุรีรินทร์ เข้ากับสาระการ เรียนรู้แกนกลางอย่างกลมกลืนทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งครูผู้สอนประวัติศาสตร์ในจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดในพื้นที่นครชัยบุรีรินทร์ สามารถนำไปปรับใช้กับ หลักสูตรสถานศึกษาของตนเองได้ตามบริบทของตนเองได้เลยโดยไม่กระทบกับโครงสร้างของเวลาเรียนเดิมแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณคณะทำงานจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรีรินทร์” จังหวัดชัยภูมิทุกท่าน ที่ร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการทั้งโครงสร้างและเนื้อหาอย่างเสียสละ ขอขอบคุณ คณะบดีคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้อำนวยการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ ที่ให้คำปรึกษาด้านข้อมูล และให้การสนับสนุนในเรื่องต่างๆ และขอบคุณศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ และรองศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ที่ให้ คำปรึกษา ตลอดจนบุคลากรทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ จนทำให้การจัดทำหลักสูตรฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตาม วัตถุประสงค์ทุกประการไว้ ณ โอกาสนี้

คณะทำงานจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

“นครชัยบุรีรินทร์” จังหวัด พุทธศักราช ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
แนวทางการดำเนินงานจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	๕
นิยามและความหมาย	๑๐
ส่วนที่ ๒ นโยบาย/จุดเน้น/เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในท้องถิ่น	๑๑
เป้าหมายและจุดเน้น	๑๑
ที่มาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	๑๒
ส่วนที่ ๓ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	๑๔
กรอบสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น	๑๔
แหล่งสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน	๖๗
บรรณานุกรม	๖๘
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการนครชัยบุรินทร์ ตามหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรินทร์” พ.ศ.๒๕๖๕ ๗๐	
ภาคผนวก	๗๑
คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรินทร์” ระดับภาค	๗๒
คณะกรรมการระดับภาค	๗๓
คณะกรรมการระดับภาค (รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา)	๗๔
คณะกรรมการระดับภาค (รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ)	๗๕
คณะกรรมการระดับภาค (รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์)	๗๖
คณะกรรมการระดับภาค (รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดสุรินทร์)	๗๘
คณะกรรมการระดับจังหวัดชัยภูมิ	๗๙

ส่วนที่ ๑

บทนำ^๑

นครชัยบุรีนทร์อันประกอบด้วย นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ เป็นพื้นที่กลุ่มเมืองหนึ่งอยู่ในอาณาจักรพระนครหลวง ซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางอำนาจของขอมสมัยเรืองอำนาจ ถูกสถาปนาขึ้นโดยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๒ ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๔

ภายหลังการสวรรคตของพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ เป็นมูลเหตุให้อาณาจักรพระนครหลวงอ่อนแอลง โดยมีกษัตริย์ปกครองสืบต่อกันมาอีก ๑๓๓ ปี จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเศรษฐกิจ เปิดโอกาสให้รัฐใหม่สยาม คือ อาณาจักรอโยธยาขยายอำนาจเข้าครอบครองอาณาจักรพระนครหลวง

เมื่อรัฐสยามสร้างอาณาจักรใหม่แห่งที่ ๒ คือ อาณาจักรอโยธยาหรือกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี หลังจากการสถาปนาของพระเจ้าอู่ทอง หรือสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ ภายหลังทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีได้เพียง ๓ ปี พระองค์ทรงมีพระราชดำริขยายพระราชอำนาจเข้าไปครอบครองอาณาจักรพระนครหลวง หรือนครธม ทรงมีพระราชบัญชาให้เจ้าสามพระยา (พระราเมศวร มหาอุปราช) พระราชนัดดาของพระเจ้าอู่ทอง เป็นพระเชษฐาของพระมหาลี^๒ และโอรสขุนหลวงพะงั่วยกทัพเข้าไปตีอาณาจักรพระนครธมมาอยู่ใต้พระราชอำนาจของอาณาจักรอยุธยา ต่อจากนั้นทรงมีพระราชบัญชาให้ยกทัพไปเมืองศูนย์กลางอำนาจนครชัยบุรีนทร์ คือ เมืองพิมาย (อำเภอพิมาย) กับเมืองพนมรุ้ง (อำเภอประโคนชัย) ซึ่งเมืองพนมรุ้งตัวศูนย์กลางอำนาจเมืองสันนิษฐานว่าน่าจะอยู่ที่บริเวณปราสาทเมืองต่ำในปัจจุบัน จากหลักฐานเรื่องเล่าและการบันทึกประวัติศาสตร์ไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น พบว่า เมืองนครชัยบุรีนทร์ได้มีการส่งส่วยสาอากรหรือเครื่องราชบรรณาการให้แก่ราชสำนักอโยธยาอย่างเช่นเมืองชัยภูมิส่งหมากเป็นส่วยสาอากร เป็นต้น

จากหลักฐานการสร้างเมืองศูนย์กลางอำนาจสยามใหม่ภาคอีสานตอนล่างตามพระราชบัญชาของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้ว่าจ้างช่างชาวฝรั่งเศสให้มาออกแบบสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกก่อสร้างเมืองด้วยอิฐมุกก้อนใหญ่และหนาแข็งแรง เป็นรูปแบบการสร้างหอรบเมืองแบบตะวันตก เพื่อป้องกันการรุกรานของข้าศึกด้วยการยิงปืนใหญ่เข้าเมือง เมื่อสร้างเมืองนครราชสีมาเสร็จแล้ว สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงแต่งตั้งข้าราชการผู้ใหญ่ให้มาปกครองเมืองนครราชสีมาตำแหน่งเป็น “เจ้าพระยา”^๓ เมืองนครราชสีมาถือเป็นหัวเมืองชั้นเอก ๑ ใน ๘ หัวเมือง ในสมัยอยุธยาตอนกลาง ซึ่งเมืองภายใต้การปกครองของเมืองนครราชสีมาในครั้งแรก ได้แก่ รัตนบุรี (อำเภอ) จันทิก (ตำบล) นางรอง (อำเภอ) เปะ (จังหวัด)

การอพยพเข้ามาของชนเผ่ากวยในดินแดนสุรินทร์มีส่วนเกี่ยวข้องกับราชสำนักอโยธยาโดยได้ให้ความช่วยเหลือพระมหากษัตริย์อโยธยา เมื่อครั้งช้างเผือกหลุดออกจากเพนียดช้าง หรือโรงเลี้ยงช้างอโยธยามาสู่พื้นที่ภาคอีสาน ชาวกวยได้ช่วยกันจับช้างเผือกถวายคืนแด่สมเด็จพระเจ้าเอกทัศ^๔ พระองค์ทรงพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้แก่ชาวกวย สถาปนาผู้นำชนเผ่าเป็นเจ้าเมืองนามว่า “พระยาสุรินทร์ภักดีศรีณรงค์จางวาง”

^๑ ผู้เรียบเรียง : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย สีสอน , ดร.ประทวน วันนิจ

^๒ พลาคัย สิริธัญกิจ. ประวัติศาสตร์ไทย ฉบับเสริมการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ. ๒๕๕๔ : ๕๘๘.

^๓ ธงชัย สีสอน. ประวัติศาสตร์ไทย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ๒๕๖๑ : ๖๒.

แล้วทรงแต่งตั้งผู้นำในท้องถิ่น เช่น พัน จำบ้าน เพื่อทำหน้าที่ในการช่วยเหลือการปกครอง โดยมอบหมายให้พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวางเป็นผู้มีหน้าที่ในการเก็บส่วยสาอากรให้แก่อยุธยาโดยตรง

เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานี ทรงมีบัญชาให้เจ้าพระยาจักรี (ทองด้วง) มาจัดระเบียบหัวเมืองนครราชสีมาใหม่ โดยเกลี้ยกล่อมให้เจ้าเมืองนางรองยอมขึ้นต่อเมืองนครราชสีมา แต่เจ้าเมืองนางรองไม่ยินยอมขึ้นต่อเมืองนครราชสีมา เป็นมูลเหตุให้เจ้าพระยาจักรีต้องประหารชีวิตเจ้าเมืองนางรอง เพื่อหล่อหลอมรวมคนในบ้านเมืองให้เป็นปึกแผ่นเดียวกัน

สมัยรัชกาลที่ ๓ เกิดกบฏเจ้าอนุวงศ์มากวาดต้อนผู้คนในเขตเมืองนครราชสีมา ชัยภูมิ และบุรีรัมย์ จึงเกิดวีรบุรุษ วีรสตรีขึ้นมาหลายท่าน เช่น ท้าวสุรนารี และพระยาภักดีชุมพล เป็นต้น สมัยรัชกาลที่ ๕ ทรงสถาปนาเมืองนครราชสีมาเป็น “มณฑลนครราชสีมา” เมืองศูนย์กลางปกครองกลุ่มเมืองนครชัยบุรีนทร์ และทรงสร้างทางรถไฟจากกรุงเทพฯ หรืออยุธยาสู่เมืองนครราชสีมา มีเป้าหมายเพื่อความมั่นคงของประเทศ ทำให้เมืองนครราชสีมากลายเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจภาคอีสานที่สำคัญ

สมัยรัชกาลที่ ๖ ทรงมีบัญชาให้สร้างทางรถไฟจากนครราชสีมาสู่เมืองอุบลราชธานี การสร้างทางรถไฟสู่ตลาดอินโดจีน เป็นการต่อรองอำนาจทางการเมืองของพระมหากษัตริย์รัฐสยามกับมหาอำนาจฝรั่งเศส โดยสร้างเสร็จในสมัยรัชกาลที่ ๗ การสร้างทางรถไฟทำให้เกิดการพัฒนา เกิดวิถีชีวิตชุมชนริมทางรถไฟและการอพยพของผู้คนเข้ามาสู่พื้นที่ สมัยรัชกาลที่ ๙ พระองค์ทรงเสด็จเยี่ยมเยียนราษฎรในกลุ่มเมืองนครชัยบุรีนทร์เป็นครั้งแรก พ.ศ. ๒๔๔๘ ทำให้พระองค์ทรงทราบถึงชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎร ทรงเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาด้วยการพระราชทานความช่วยเหลือแก่ราษฎรในการนำโครงการพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาแหล่งน้ำ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเข้ามาสู่พื้นที่นครชัยบุรีนทร์เป็นจำนวนมาก ซึ่งในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ก็ได้ทรงมีพระราชดำริและพระราชปณิธานที่แน่วแน่ในการสืบสาน รักษา และต่อยอดตามแนวพระราชกรณียกิจของพระราชบิดา เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีสืบต่อไป

การศึกษาประวัติศาสตร์ถือเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากประวัติศาสตร์เป็นเครื่องมือในการทบทวน การฟื้นฟูในการพัฒนาสังคม โดยเฉพาะการเกิดประวัติศาสตร์พื้นที่ในบริเวณใดบริเวณหนึ่ง ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญใช้ในการหล่อหลอมรวมคนหรือสังคมให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของกลุ่มคนในเมืองนครชัยบุรีนทร์ได้มีวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน เรื่องราวต่าง ๆ ถูกบอกเล่าผ่านจดหมายเหตุ ศิลจารึก ประติมากรรม จิตรกรรม สถาปัตยกรรม และร่องรอยทางประวัติศาสตร์อื่น ๆ ว่าเป็นดินแดนที่ถูกปกครองผ่านระบบลัทธิความเชื่อขอมที่เรียกว่า “วรมัน”^๔ หมายถึง กลุ่มเมืองที่อยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรพระนครหลวงหรือนครธมมาก่อน

จะเห็นว่านครชัยบุรีนทร์มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาในทุกยุคทุกสมัย ซึ่งหากได้ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นให้เข้าใจอย่างถ่องแท้แล้ว จะทำให้เกิดความซาบซึ้ง ตระหนัก และภาคภูมิใจในความเป็นมาของท้องถิ่น ความเป็นมาของชาติ ตลอดจนความจงรักภักดีและความกตัญญูต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของผู้คนในการรวมชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงมาจวบจนปัจจุบัน

^๔ สรศักดิ์ จันทรวินกุล. ประวัติศาสตร์และศิลปะแห่งอาณาจักรขอมโบราณ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ. ๒๕๕๒ ๘๖.

บทนำ

ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เริ่มใช้ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร และโรงเรียนที่มีความพร้อม ในปีการศึกษา ๒๕๕๒ และเริ่มใช้ในโรงเรียนทั่วไปในปีการศึกษา ๒๕๕๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้ดำเนินการติดตามผลการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในหลายรูปแบบ ทั้งการประชุมรับฟังความคิดเห็น การนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียน การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา รายงานผลการวิจัยของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ผลจากการศึกษา พบว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีข้อดี ในหลายประการ เช่น กำหนดเป้าหมายการพัฒนาไว้ชัดเจน มีความยืดหยุ่นเพียงพอให้สถานศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาได้สำหรับปัญหาที่พบส่วนใหญ่เกิดจากการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปปฏิบัติในสถานศึกษาและในห้องเรียน นอกจากนี้ การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทิศทาง กรอบยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ พบว่าประเด็นสำคัญเพื่อแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างแท้จริง คือ การเตรียมพร้อมด้านกำลังคน และการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ ๒๑ ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคน ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ดังนั้น การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเตรียมความพร้อมคนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดเป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วนให้มีการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมรวม ทั้งสาระเทคโนโลยี โดยมอบหมายให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ดำเนินการปรับปรุงกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสาระเทคโนโลยี และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการปรับปรุง สาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ ยังคงหลักการและโครงสร้างเดิมของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ คือ ประกอบด้วย ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ แต่มุ่งเน้นการปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ คำนึงถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นสำคัญ เตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ พร้อมทั้งจะประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาหรือสามารถศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น สามารถแข่งขันและอยู่

ร่วมกับประชาคมโลกได้ ตัวชี้วัดให้มีความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อน สอดคล้องและเชื่อมโยงกันภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีเข้าด้วยกันจัดเรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาในแต่ละระดับขั้นตามพัฒนาการแต่ละช่วงวัย ให้มีความเชื่อมโยงความรู้และกระบวนการเรียนรู้ โดยให้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิด

นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ เพื่อใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศ ได้นำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาการศึกษาและเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของแผน คือ การมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา และการศึกษาเพื่อการมีงานทำ และสร้างงานได้ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัต เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ได้กำหนดสาระสำคัญสำหรับบรรลุปเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาใน ๕ ประการ ได้แก่ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ความเท่าเทียมทางการศึกษา (Equity) คุณภาพการศึกษา (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ในระยะ ๑๕ ปีข้างหน้า

หลักการสำคัญประการหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นั้นระบุว่า เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น หากการศึกษาทำให้เยาวชนละทิ้งท้องถิ่นไม่เข้าใจและรู้จักท้องถิ่นของคนในที่สุดความเป็นชาติก็อาจล่มสลายได้ ความเป็นท้องถิ่น ชุมชนของไทยมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมีความอุดมสมบูรณ์ทุกภูมิภาค หากการจัดการศึกษาจัดให้ทุกคนรัก ห่วงแหน ทรัพยากรในท้องถิ่น รู้จักอนุรักษ์ และพัฒนาก็จะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าได้

ปัจจุบันกระแสโลกกำลังให้ความสำคัญกับความเป็นชุมชนท้องถิ่น สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องปลูกฝังพัฒนาให้เยาวชนเกิดสำนึกรักท้องถิ่น รักบ้านเกิด รักภูมิภาคของตน และรักประเทศของตนในที่สุด ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความเป็นชุมชน และท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถอันเป็นพื้นฐานจำเป็นในท้องถิ่นและโลกปัจจุบัน กรอบเป้าหมายจุดเน้นที่กำหนด สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นต้องมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของตน ทำให้เกิดความตระหนัก เห็นคุณค่า สำนึกรักผูกพันกับท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษถิ่นฐานบ้านเกิด เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาพัฒนาชีวิต อาชีพ ครอบครัวยุคและสังคมของตนเองได้ตามควรแก่ฐานะ และเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ อย่างชัดเจน การจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นกรอบทิศทางให้สถานศึกษาได้นำไปประกอบการพิจารณาจัดทำหรือเพิ่มเติมในส่วนที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น ภายใต้บริบทของสถานศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก

ด้วยเหตุนี้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรในส่วนที่สอดคล้องกับสภาพและความ

ต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัด ได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นของจังหวัด ทั้งด้านการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิต แบบแผนการดำรงชีวิต สภาพท้องถิ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ตลอดจนเอกลักษณ์ของจังหวัดทั้งในด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวและเกิดความรักความผูกพันกับท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจ และหวงแหนบ้านเกิดเมืองนอน

แนวทางการดำเนินงานจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง ทั้งในด้านความสำคัญ ประวัติความเป็นมา สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญา ฯลฯ ตลอดจนสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมนั้นๆ อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความผูกพัน มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ยินดีที่จะร่วมสืบสานพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นนั้น มีข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน ที่สำคัญ ดังนี้

การดำเนินงานของส่วนกลาง

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงาน ในส่วนกลาง มีภารกิจสำคัญในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้กำหนดจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นโดยกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนรักประเทศชาติ รักท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์ สร้างสิ่งดีงามให้สังคม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปใช้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุ ตามจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

การดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการร่วมกับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดทำ “กรอบสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น” ในระดับเขตพื้นที่ เพื่อให้สถานศึกษานำไปจัดทำรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา และนำไปสู่การปฏิบัติจริง โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

แนวทางการดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๑. ดำเนินงานในรูปคณะกรรมการ องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ ครูผู้บริหารการศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ประสบการณ์ หลากหลายสาขา เช่น มีความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ กลุ่มจังหวัด มีความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่น ภูมิปัญญา ปัญหาชุมชน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความมุ่งมั่น และเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา มีความรู้ด้านจิตวิทยาและพัฒนาการเด็ก มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ฯลฯ และได้ร่วมกันกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ให้เหมาะสม ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนในเขตพื้นที่ สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

๒. ศึกษา/วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ได้ทำการศึกษา/วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งครอบคลุมทั้งมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และสาระการเรียนรู้ชั้นปีของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อจะได้ทราบถึงขอบข่ายของการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๓. ศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการได้ศึกษาวิเคราะห์/สังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น ครอบคลุมทั้งวิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด/จังหวัด ความสำคัญ ประวัติความเป็นมา สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพเศรษฐกิจ สังคม วิถีการดำรงชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่น สภาพปัญหาในชุมชนและสังคมนั้นๆ รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจุดเน้นหรือข้อมูล ประเด็นที่สถานศึกษาในเขตพื้นที่ให้ความสำคัญ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๔. กำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เมื่อคณะกรรมการได้วิเคราะห์/สังเคราะห์ และทราบถึงขอบข่าย ของการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศ ของท้องถิ่นและสถานศึกษาแล้ว จึงร่วมกันกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เหมาะสม ซึ่งมีความยืดหยุ่น สถานศึกษาสามารถนำไปกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นได้ง่ายและสอดคล้องกับ จุดเน้นของสถานศึกษา

๕. สอบถามและรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เมื่อจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเสร็จแล้ว นำไปรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ศึกษานิเทศก์ ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้นำชุมชน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ก่อนที่จะนำไปปรับปรุงและให้สถานศึกษานำไปจัดทำรายละเอียดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาต่อไป

๖. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น หลังจากปรับปรุง กรอบสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นให้สมบูรณ์แล้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ให้สถานศึกษาทุกแห่งในเขตพื้นที่ได้ทราบและนำไปเป็นกรอบจัดทำรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้ท้องถิ่น ของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

๗. นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล หลังจากสถานศึกษาได้นำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ไปจัดทำรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับ ผู้เรียนแล้วสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจะดำเนินการนิเทศ ติดตาม กำกับ และประเมินผลการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของสถานศึกษา รวมทั้งติดตามประเมินผลคุณภาพของผู้เรียนว่า เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือไม่ และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะได้มีการทบทวนและปรับปรุงพัฒนา ทุกกระยะ ๓ – ๕ ปีหรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการฯเห็นสมควรเพื่อให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาวะ แวดล้อมและสภาวะของสังคม วัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

การดำเนินงานของสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่จะต้องนำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้จัดทำนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง เกิดความรัก ความผูกพัน และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถานศึกษาจึงต้องนำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น มาจัดทำรายละเอียดของเนื้อหา องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพชุมชนนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน คณะกรรมการชุดนี้ควรประกอบด้วย ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา/ผู้บริหารส่วนราชการระดับท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาในท้องถิ่นทั้งระดับมัธยมศึกษา ครูผู้สอน ผู้แทนชุมชน

๒. วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่างๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ รวมทั้งศึกษาสภาพ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง บริบทสภาพ ปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในพื้นที่ เป็นต้น

๓. ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นในการดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นให้มีคุณภาพ จะต้องมีการวางแผนงานที่ชัดเจนเพื่อให้เห็นภาพการทำงานตลอดแนวด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม

๔. รับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง อาทิ ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ราษฎรในชุมชน และหน่วยงานธุรกิจ ฯลฯ เพื่อนำข้อคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ มาปรับปรุงกรอบหลักสูตรให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น

๕. เสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา/คณะกรรมการระดับท้องถิ่นเพื่อให้ความเห็นขององค์ประกอบสำคัญของกรอบสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น

กรอบสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น

๑. เป้าหมาย/จุดเน้น ของเขตพื้นที่การศึกษา/ หน่วยงานระดับท้องถิ่น เป็นหน่วยงานสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาภายในเขต/ท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง และผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ในเรื่องเกี่ยวกับชุมชน ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลดังกล่าว เขตพื้นที่การศึกษาอาจกำหนดเป้าหมาย/จุดเน้น ที่ต้องการให้เด่นชัดเป็นการเฉพาะ เพื่อให้สถานศึกษาได้เล็งเห็นทิศทางการพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น เช่น การพัฒนาด้านความคิดวิเคราะห์ เป็นต้น เป้าหมาย/จุดเน้นนั้นควรกำหนดเป็นคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน มิควรกำหนดในสิ่งที่ก่อให้เกิดข้อจำกัดต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับสถานศึกษา

๒. สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นส่วนที่ให้อะไรเกี่ยวกับหัวข้อ/ประเด็นสำคัญที่ผู้เรียนในท้องถิ่นควรเรียนรู้หรือได้รับการปลูกฝัง ในฐานะที่เป็นสมาชิกของชุมชนนั้น เพื่อให้เกิดความรักความภาคภูมิใจ และต้องการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพแวดล้อมในท้องถิ่น การกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นควรกำหนดในขอบเขตประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งมีคำอธิบายประกอบในแต่ละประเด็นพอสังเขปเพื่อครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น เช่น ประวัติความเป็นมาของ

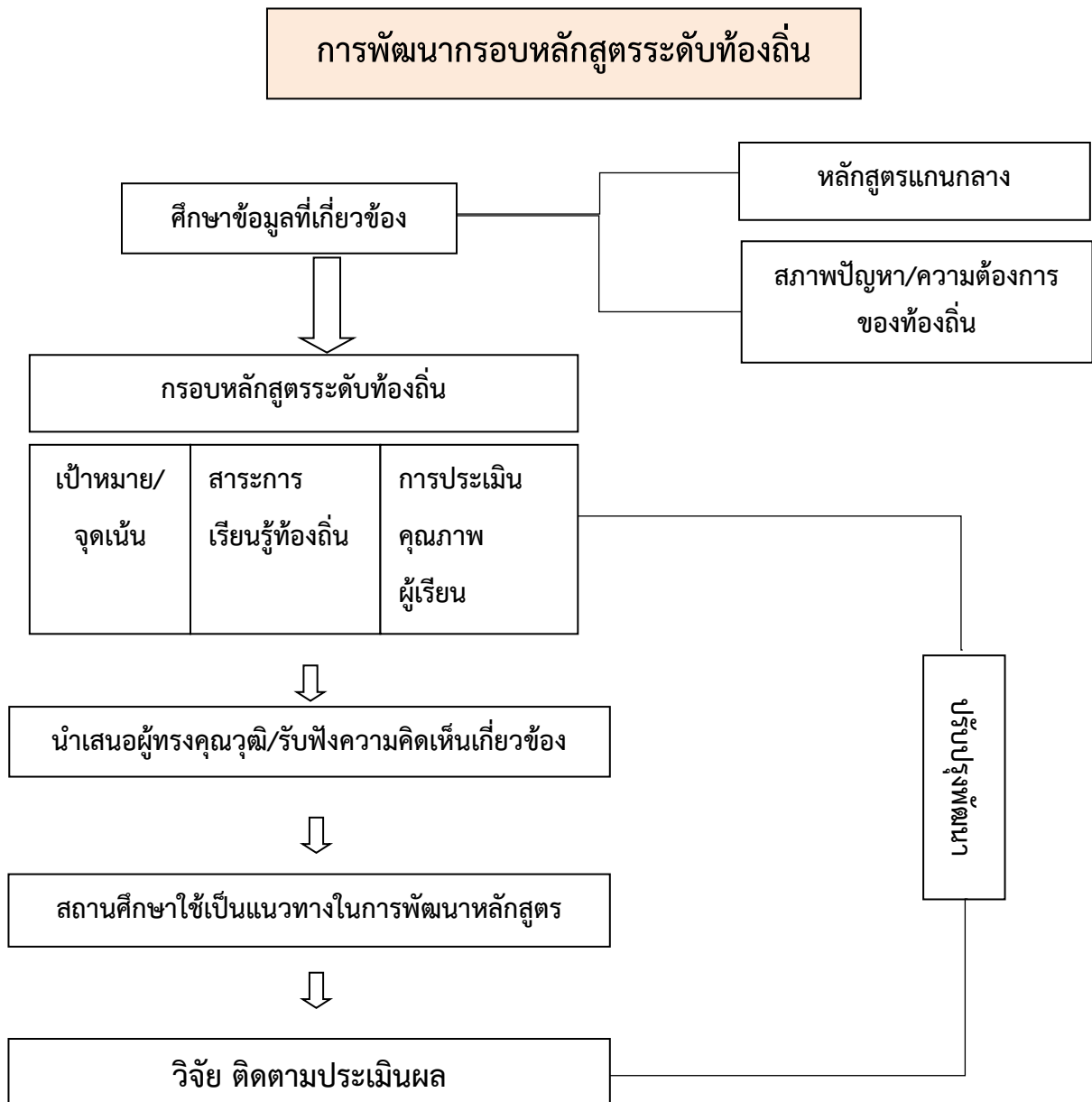
ท้องถิ่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพปัญหา และเหตุการณ์สำคัญในชุมชนและสังคมนั้นๆ รวมทั้งข้อมูลแนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นอาจได้จากการวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระตามหลักสูตรแกนกลาง ในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งข้อมูลจากการศึกษา สํารวจสภาพ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม/ ชุมชน เพื่อนํามาสังเคราะห์จัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ต่อไปการจัดทำ หลักสูตรโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่นนั้น สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจให้ตรงกันคือ

๑. หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับสถานศึกษาคือ “หลักสูตรสถานศึกษา”

๒. สิ่งที่คุณเรียนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นสามารถสอดแทรกเข้าไปในรายวิชาพื้นฐานทั้ง ๘ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ได้ หรือหากสถานศึกษาเห็นว่ามีความสำคัญที่ต้องการจะเน้นและแยกสอนเป็นการเฉพาะ เช่น การสอนจักสาน เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ก็สามารถเปิดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมได้ แต่ไม่ว่าจะเป็นลักษณะใดก็อยู่ในหลักสูตร สถานศึกษาทั้งสิ้น มิใช่แยกเป็นหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่นจากกัน เพราะการกระจายอำนาจ ให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ก็เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นซึ่งมีลักษณะ แตกต่างกันไป

๓. กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับท้องถิ่น จัดทำนั้นเป็นกรอบแนวทางกว้างๆ ที่ระบุเป้าหมาย/จุดเน้นของท้องถิ่น สาระการเรียนรู้หรือเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับ ท้องถิ่น และแนวทางการประเมินคุณภาพผู้เรียนในท้องถิ่น สถานศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางจัดการเรียน การสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเหล่านั้นในฐานะที่เป็นสมาชิกในสังคมนั้นๆ ในเอกสารกรอบ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น นำเสนอเป็นเพียงแนวทางและตัวอย่างของรายวิชาเพิ่มเติมเกี่ยวกับท้องถิ่นได้ มิใช่สิ่งที่ กำหนดให้โรงเรียนต้องสอน

แผนภาพที่ ๑ การจัดการรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

นิยามและความหมาย

“**ท้องถิ่น**” หมายถึง บริเวณสถานที่รวมทั้งสภาพแวดล้อมและสังคมวัฒนธรรมที่ผู้เรียนส่วนมาก มีวิถีชีวิตเกี่ยวข้อง คู่กันเคยมาตั้งแต่กำเนิด มีขอบข่ายครอบคลุมทั้งหมดบ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัด และภูมิภาคของท้องถิ่นนั้น ๆ

“**สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น**” หมายถึง รายละเอียดของข้อมูลสารสนเทศรวมทั้งเนื้อหา องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ เช่น สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ประวัติความเป็นมา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ฯลฯ ตลอดจนสภาพปัญหา และสิ่งที่ควรได้รับการถ่ายทอดพัฒนาในชุมชนและสังคมนั้นๆ ที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อจะนำไปใช้จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง

“**สถานศึกษา**” หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง

“**หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**” หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ซึ่งอาจจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่ หรือร่วมกันจัดทำกลุ่มสถานศึกษา

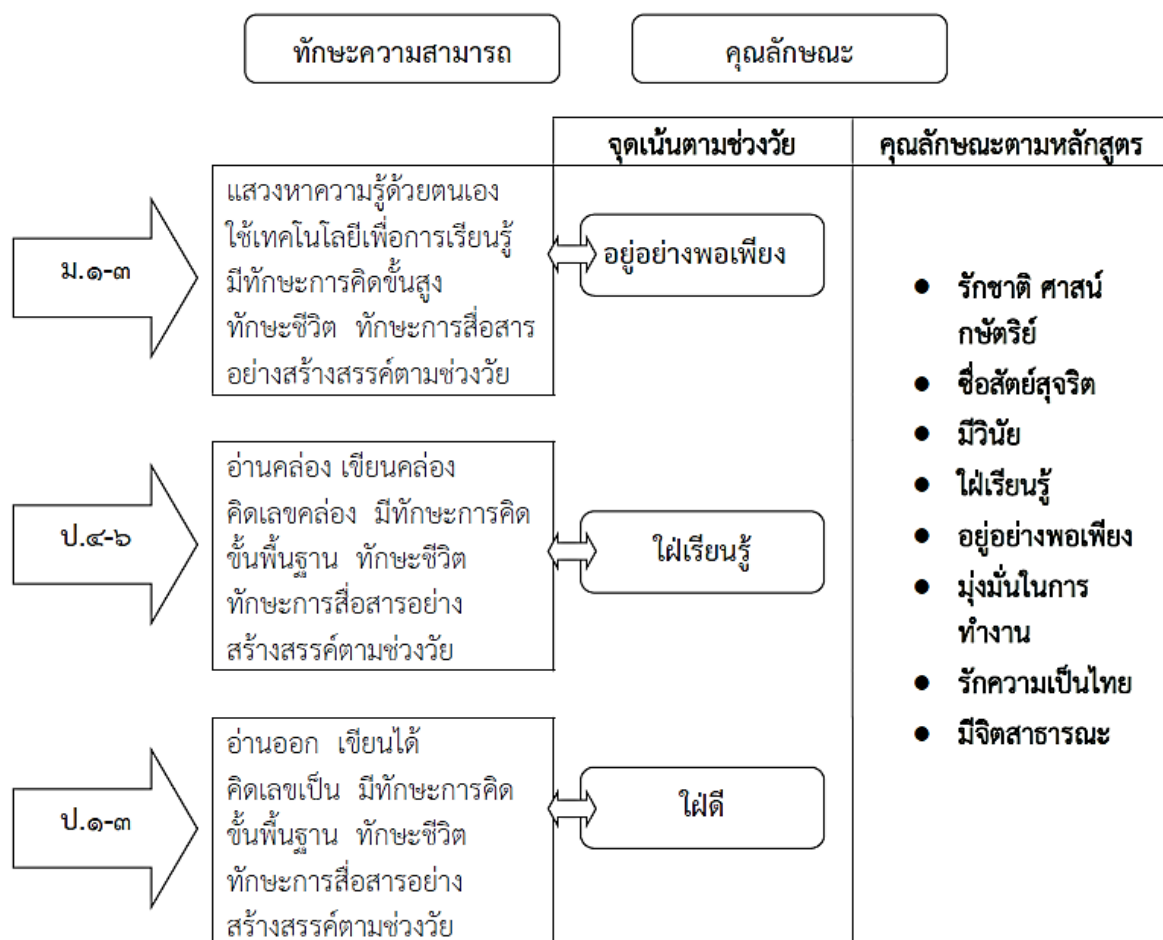
“**ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น**” หมายถึงรายละเอียดของข้อมูลสารสนเทศในท้องถิ่น ซึ่งครอบคลุมทั้งข้อมูลด้านสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ประวัติความเป็นมาสภาพ เศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ตลอดจนสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมนั้นๆ

.....

ส่วนที่ ๒

นโยบาย/จุดเน้น/เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในท้องถิ่น

นโยบายจุดเน้นการขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ ให้ประสบผลสำเร็จตามจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน โดยให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน เพื่อการขับเคลื่อนหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลดังนี้

แผนภาพที่ ๒ นโยบายจุดเน้นการขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑

เป้าหมายและจุดเน้น

ได้กำหนดเป้าหมายและจุดเน้นในการจัดการศึกษา โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และค่านิยมที่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑. มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๒. มีความสามารถและทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา
๓. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชน ท้องถิ่น รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน
๔. แสดงออกและมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนได้ถูกต้องเหมาะสม ภายใต้คุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์

ที่มาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ท้องถิ่น หมายถึง บริเวณสถานที่รวมทั้งสภาพแวดล้อมและสังคมวัฒนธรรมที่นักเรียนส่วนมากเกี่ยวข้องกับคุ้นเคย มีขอบข่ายครอบคลุมทั้งหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัดและภูมิภาคของท้องถิ่น

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น หมายถึง ขอบข่ายเนื้อหาการเรียนรู้ที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ วิเคราะห์ และกำหนดขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ตามสภาพความพร้อม ความต้องการของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อให้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของตนเอง
๒. เพื่อให้เกิดความรักผูกพันกับท้องถิ่น
๓. เพื่อให้มีความภาคภูมิใจในบ้านเกิดเมืองนอน
๔. เพื่อให้สามารถแก้ปัญหา พัฒนาชีวิตตนเอง พัฒนาอาชีพ ครอบครัว และสังคมของตนเอง

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้เรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ ควรได้เรียนรู้ในประเด็น ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การประกอบอาชีพ วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานศึกษา บุคคลสำคัญ สภาพปัญหา เหตุการณ์สำคัญ เป็นต้น

สภาพภูมิประเทศ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของแต่ละพื้นที่ ซึ่งทำให้แต่ละพื้นที่มีความสูงต่ำ แตกต่างกัน ลักษณะทางกายภาพจะมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ การคมนาคม และการสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวทั้งที่เกิดขึ้นเองธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ แร่ธาตุ ทะเล แม่น้ำ ฯลฯ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น คลอง ถนน อาคาร สถานที่ ต่าง ๆ ต้นไม้ ฯลฯ ความแปรเปลี่ยนของธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจะส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้ใกล้ชิด โดยเฉพาะด้านลบ ถ้าสิ่งเหล่านี้ถูกทำลาย หรือถูกทำลาย หรือถูกกระทำให้เสื่อมสภาพลง

ประวัติความเป็นมา หมายถึง เรื่องราว หรือเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในชุมชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ซึ่งอาจจะมีการจดบันทึกเก็บไว้ หรือเล่าเป็นเรื่องราวใดๆ กันมา หรืออาจจะเป็นประสบการณ์จากผู้อาวุโสหรือปราชญ์ชาวบ้านที่ถ่ายทอดไว้

สภาพเศรษฐกิจ หมายถึง รายได้ของประชากรที่ได้มาจากการประกอบอาชีพต่างๆ และมีรายจ่าย ในการซื้อสินค้า และบริการเพื่อการดำรงชีวิต ตลอดจนทั้งการออม และความมั่งคั่ง หนี้สิน และความขาดแคลนของครัวเรือนและชุมชน

การประกอบอาชีพ หมายถึง การทำมาหากินที่เกิดจากกิจกรรมหรือบริการใดๆ ที่ก่อให้เกิดผลผลิต และรายได้ที่มีความสุจริต หรือไม่ผิดศีลธรรม สมาชิกในชุมชนอาจจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง ให้บริการ พนักงานบริษัท/ห้าง/ร้าน หรืออาชีพข้าราชการ เป็นต้น

ศาสนาสถานสำคัญ หมายถึง สถานที่ที่คนนับถือศาสนาต่างๆ ใช้ประกอบพิธีกรรม หรือทำกิจกรรมต่างๆ ตามความเชื่อถือศรัทธาของตน อันได้แก่ วัดสำหรับผู้ที่มีนิกายพุทธ มัสยิดสำหรับผู้ที่มีนิกายอิสลาม

อิสลาม หรือโบสถ์สำหรับผู้นับถือศาสนาคริสต์ เป็นต้น ในศาสนาต่าง ๆ และเป็นแหล่งรวบรวมสะสม และอนุรักษ์งานศิลปะในรูปแบบต่างๆ และยังเป็นสถานที่ให้คนที่นับถือศาสนาต่างๆ ได้ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรมด้วยขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญา หมายถึงแบบแผน หรือวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งที่ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา เรื่องราวเหล่านี้จะทำให้สมาชิกของชุมชนยึดโยง กลมเกลียวเป็นเอกภาพ ก่อเกิดความสงบ สันติ และร่วมพัฒนาชุมชนให้เจริญ

สถานที่สำคัญ หมายถึง สถานที่หรือสิ่งก่อสร้างในท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ทางประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หรือการดำรงชีวิตประจำวัน อาจจะเป็นสถานที่ราชการ หรือเป็นสถานที่เอกชน

บุคคลสำคัญ หมายถึง บุคคลที่ถือกำเนิดในท้องถิ่นแล้วไปสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรือง ให้แก่ประเทศชาติในด้านต่างๆ หรืออาจเป็นบุคคลที่ถือกำเนิดจากท้องถิ่นอื่น แล้วมาสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรืองให้กับท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ บุคคลสำคัญเหล่านี้ ทั้งที่เสียชีวิตไปแล้วหรือยังมีชีวิตอยู่ถือเป็นตัวอย่างให้อนุชนรุ่นหลังได้ดำเนินรอยตาม และได้มีโอกาสร่วมแสดงความกตัญญูต่อท่าน

เหตุการณ์สำคัญ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องกับสมาชิกของชุมชน อาจเป็นความเจริญรุ่งเรือง หรือความล้มเหลว อันนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงต่อการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่

การคมนาคมขนส่งที่สำคัญ หมายถึง การติดต่อไปมาระหว่างท้องถิ่น เริ่มต้นจากภายในหมู่บ้านแขวง (ตำบล) เขต (อำเภอ) และจังหวัด ซึ่งอาจจะเป็นการคมนาคมขนส่งทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ

คำขวัญ หมายถึง ถ้อยคำ หรือข้อความที่เกิดจากการสังเคราะห์เพื่อแสดงความเป็นองค์กรรวมเป็นเอกลักษณ์ ความโดดเด่น เป็นอุดมคติ หรือเป้าหมายของหน่วยงาน องค์กร หรือสถานที่ใดที่หนึ่ง ได้แก่

คำขวัญจังหวัดชัยภูมิ

“ชัยภูมิ เมืองผู้กล้า พญาแล”

คำขวัญส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ

“ทิวทัศน์สวย รวยป่าใหญ่ มีช้างหลาย ดอกไม้งาม ลือนามวีรบุรุษ สูดยอดผ้าไหม พระใหญ่ทวารวดี”

วิสัยทัศน์จังหวัดชัยภูมิ (ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

“เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคมและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพอย่างยั่งยืน”

วิสัยทัศน์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ

“ภายในปี ๒๕๖๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ เป็นองค์กรชั้นนำบริหารจัดการศึกษาตามศาสตร์พระราชา ผู้เรียนมีคุณภาพและมาตรฐาน”

ส่วนที่ ๓

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

กรอบสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาภายในเขต/ท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ในเรื่องเกี่ยวกับชุมชน ท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลดังกล่าว เขตพื้นที่การศึกษากำหนดเป้าหมาย/จุดเน้นที่ต้องการให้เด่นชัดเป็นการเฉพาะ เพื่อให้สถานศึกษาได้เล็งเห็นทิศทางการพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจะเป็นส่วนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อ/ประเด็นสำคัญที่ผู้เรียนในท้องถิ่นควรเรียนรู้หรือได้รับการปลูกฝังในฐานะที่เป็นสมาชิกของชุมชนนั้น เพื่อให้เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ และต้องการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพแวดล้อมในท้องถิ่น การกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นควรกำหนดในขอบเขตประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งมีคำอธิบายประกอบในแต่ละประเด็นพอสังเขป เพื่อครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น เช่น ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ เศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพปัญหา และเหตุการณ์สำคัญในชุมชนและสังคมนั้นๆ รวมทั้งข้อมูลแนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น ดังนั้นในการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นอาจได้จากการวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งข้อมูลจากการศึกษา สำนวณสภาพ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม/ชุมชน เพื่อนำมาสังเคราะห์จัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม มี ๕ สาระ ๑๑ มาตรฐาน

.....

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

- มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติ ตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษา พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

- มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และดำรง ไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

- มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ
- มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

- มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็น ระบบ
- มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถ วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น
- มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑

เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒

เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔. การวิเคราะห์สาระประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลาง (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

รายละเอียดตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	- ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย ที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์ ภาษาไทย อักษรไทย) - การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนาวัตถุ ศาสนสถาน - เอกลักษณ์อื่นๆ เช่น ศาสนา การแต่งกาย วัฒนธรรม ประเพณีไทย เงินตรา แผนที่ประเทศไทยอาหารไทย (อาหารไทยที่ต่างชาติดียกย่อง เช่น ต้มยำกุ้ง ผัดไทย) คุณค่าและความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่างๆ เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้	- ธงชาติ - เพลงชาติ - พระพุทธรูป
๒. บอกสถานที่สำคัญ ซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรม ในชุมชน	- ตัวอย่างของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น วัด ตลาด พิพิธภัณฑ์ มัสยิด โบสถ์คริสต์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ - คุณค่าและความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่างๆ เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้	- ศาสนสถาน (วัดเลียบน้ำไหล วัดศิริพงศาเวช วัดพระพุทธรบาทเขายายหอม วัดบูรณปะโค วัดเขาประตุมุมพล วัดทองคำพิง)

การวิเคราะห์ตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้
๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	ผู้เรียนรู้อะไร รักและภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย ทำอะไรได้. ๑. บอกความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย ๒. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องต่อสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย	วิธีการทางประวัติศาสตร์ ๕ ชั้น (History method)	๑. ใบงาน ๒. หนังสือเล่มเล็ก ๓. แผนผังความคิด	๑. สื่อวิทัศน์ ๒. บทบาทสมมุติ ๓. โครงงาน ๔. ชุดการสอน ๕. บทเรียนสำเร็จรูป ๖. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๗. ปราชญ์ชุมชน ฯลฯ
๒. บอกสถานที่สำคัญ ซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรม ในชุมชน	ผู้เรียนรู้อะไร รัก ภาคภูมิใจ และหวงแหนวัฒนธรรมในชุมชน ทำอะไรได้ ๑. บอกลักษณะแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ๒. เชื่อมโยงจากสิ่งของจากแหล่งวัฒนธรรมสู่การดำเนินชีวิตของคนในชุมชน	วิธีการทางประวัติศาสตร์ ๕ ชั้น (History method)	๑. ใบงาน ๒. หนังสือเล่มเล็ก ๓. แผนผังความคิด	๑. สื่อวิทัศน์ ๒. บทบาทสมมุติ ๓. โครงงาน ๔. ชุดการสอน ๕. บทเรียนสำเร็จรูป ๖. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๗. ปราชญ์ชุมชน ฯลฯ

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้
๓. ระบุสิ่งที่ตนรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น	ผู้เรียนรู้อะไร รักและภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น ทำอะไรได้ เลือกและแสดงวิธีการอนุรักษ์สิ่งที่ผู้เรียนรักและประทับใจในชุมชน	วิธีทางประวัติศาสตร์ ๕ ขั้น (History method)	๑.ใบงาน ๒.หนังสือเล่มเล็ก ๓.แผนผังความคิด	๑.สื่อวีดิทัศน์ ๒.บทบาทสมมุติ ๓.โครงงาน ๔.ชุดการสอน ๕.บทเรียนสำเร็จรูป ๖.ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๗.ปราชญ์ชุมชน ฯลฯ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

รายละเอียดตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
๑. ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อ ท้องถิ่นหรือประเทศชาติ	- บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และ ความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติ ในอดีตที่ควรนำไปเป็น แบบอย่าง - ผลงานของบุคคลในท้องถิ่นที่น่าภาคภูมิใจ	- บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการ สร้างสรรค์วัฒนธรรม พิมพา พรศิริ ดร.สุรัฐ ศิลปอนันต์
๒. ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและ ควรอนุรักษ์ไว้	- ตัวอย่างของวัฒนธรรมประเพณีไทย เช่น การทำความเคารพ อาหาร ไทย ภาษาไทย ประเพณีสงกรานต์ ฯลฯ - คุณค่าของวัฒนธรรม และประเพณีไทย ที่มีต่อสังคมไทย - ภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่นของนักเรียน	- ขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น ประเพณีบุญเดือน ๓ ประเพณีเทศน์มหาชาติ บุญบั้งไฟ ประเพณี เลี้ยงตาปู่บ้าน - อาหารประจำถิ่น เช่น หม่าฮั๊ยมูมิ ปลาส้มไร่ก้าง

การวิเคราะห์ตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้
๑. ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ	ผู้เรียนรู้อะไร คนดีของท้องถิ่นเป็นบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อแผ่นดินประเทศชาติสมควรได้รับการยกย่อง ทำอะไรได้ ๑.บอกลักษณะของบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่น ๒.อธิบายคุณประโยชน์และผลงานของบุคคลในท้องถิ่น	วิธีการประวัติศาสตร์ ๕ ชั้น (History method)	๑.ใบงาน ๒.หนังสือเล่มเล็ก ๓.แผนผังความคิด	๑.สื่อวิดิทัศน์ ๒.บทบาทสมมติ ๓.โครงงาน ๔.ชุดการสอน ๕.บทเรียนสำเร็จรูป ๖.ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๗.ปราชญ์ชุมชน ฯลฯ
๒. ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้	ผู้เรียนรู้อะไร หน้าของคนทุกคน ทำอะไรได้ ๑. บอกลักษณะของวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ควรอนุรักษ์ ๒.เลือกวิธีการดูแล รักษา วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	วิธีการประวัติศาสตร์ ๕ ชั้น (History method)	๑.ใบงาน ๒.หนังสือเล่มเล็ก ๓.แผนผังความคิด	๑.สื่อวิดิทัศน์ ๒.บทบาทสมมติ ๓.โครงงาน ๔.ชุดการสอน ๕.บทเรียนสำเร็จรูป ๖.ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๗.ปราชญ์ชุมชน ฯลฯ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

รายละเอียดตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
๑. ระบุนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย	- พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย-สุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตามลำดับ - อาณาจักรไทยอื่น ๆ ที่ผนวกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของชาติไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช	- เล่าวีรกรรมของบุคคลในท้องถิ่น เช่น - ผู้ก่อตั้งชุมชน : พระยานรินทร์สงคราม พระยาฤทธิ์ฤชัย เจ้าพ่อหลวงประจักษ์ เจ้าพ่อหลวงอภัย เจ้าพ่อหลวงบรรเทา
๒. อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ในรัชกาลปัจจุบันโดยสังเขป	- พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระบรมราชินีนาถโดยสังเขป	
๓. เล่าวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	- วีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ เช่น ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	

การวิเคราะห์ตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้
๑. ระบупระนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย	ผู้เรียนรู้อะไร การเรียนรู้พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยกับการสร้างชาติไทยในอดีตก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของความเป็นชาติไทย ทำอะไรได้ ๑. ระบупระนามพระมหา-กษัตริย์ที่สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ๒. อธิบายพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ที่สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์โดยสังเขป	วิธีการทางประวัติศาสตร์ ๕ ขั้น (History method)	๑. ใบงาน ๒. หนังสือเล่มเล็ก ๓. แผนผังความคิด	๑. สื่อวิดิทัศน์ ๒. บทบาทสมมุติ ๓. โครงงาน ๔. ชุดการสอน ๕. บทเรียนสำเร็จรูป ๖. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๗. ประชาชนชุมชน ฯลฯ
๒. อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ในรัชกาลปัจจุบัน โดยสังเขป	ผู้เรียนรู้อะไร พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ในรัชกาลปัจจุบันก่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อคนในชาติ การแสดงออกถึงความรักความกตัญญูต่อพระองค์ท่านเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องถือปฏิบัติ ทำอะไรได้	วิธีการทางประวัติศาสตร์ ๕ ขั้น (History method)	๑. ใบงาน ๒. หนังสือเล่มเล็ก ๓. แผนผังความคิด	๑. สื่อวิดิทัศน์ ๒. บทบาทสมมุติ ๓. โครงงาน ๔. ชุดการสอน ๕. บทเรียนสำเร็จรูป ๖. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๗. ประชาชนชุมชน ฯลฯ

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์	ชั้นงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้
	๑. เล่าพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล อดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ๒. ยกตัวอย่างพระราชกรณียกิจที่สำคัญที่เด็กภาคภูมิใจ			
๓. เล่าวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	ผู้เรียนรู้อะไร วีรกรรมการป้องกันชาติของวีระบุรุษ ทำอะไรได้ ระบุวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ เช่น ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก พระนเรศวร และพระเจ้าตากสินมหาราช			

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

รายละเอียดตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
๑.อธิบายพัฒนาการของอาณาจักร สุโขทัยโดยสังเขป	- การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป - พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางการเมืองการ ปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป	- เหตุการณ์สำคัญของตำบลหมู่บ้าน ของตนเองในอดีตและ ปัจจุบัน - ประวัติความเป็นมาของชุมชนของตนเอง - รายชื่อผู้นำชุมชนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน - แหล่งข้อมูลประวัติความเป็นมาของชุมชนของตนเอง - เหตุผลในการเลือกที่อยู่อาศัยของคนในชุมชน - สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของคนในชุมชน - วัฒนธรรมในท้องถิ่น
๒.อธิบายพัฒนาการของอาณาจักร สุโขทัยโดยสังเขป	- การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป - พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางการเมืองการ ปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป	- การตั้งถิ่นฐาน - ประวัติการสร้างถิ่นฐาน - บุคคลสำคัญในท้องถิ่นของตน (ผู้นำชุมชน) - บุคคลดีเด่น (ผู้ที่ทำประโยชน์ให้กับชุมชนที่ควรเอาเป็น แบบอย่าง) - ประวัติภูมิปัญญาในท้องถิ่น - การอนุรักษ์ภูมิปัญญาในท้องถิ่น
๓. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควร ค่าแก่การอนุรักษ์	- ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่นภาษาไทย ศิลปกรรม สุโขทัยที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก เครื่องสังคโลก - คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์	

การวิเคราะห์ตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้
๑.อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป ๒. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย ๓. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์	ผู้เรียนรู้อะไร อาณาจักรสุโขทัย ทำอะไรได้ ๑.เล่าประวัติความเป็นมาของชาติไทยในสมัยสุโขทัยได้ ๒.วิเคราะห์การพัฒนาการทางการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย ผู้เรียนรู้อะไร อาณาจักรสุโขทัย ทำอะไรได้ ๑.ระบุชื่อบุคคลสำคัญในสมัยสุโขทัย ๒.อธิบายเกี่ยวกับประวัติและวิเคราะห์ผลงานที่เป็นคุณประโยชน์ต่อสังคม เรียนรู้อะไร อาณาจักรสุโขทัย ทำอะไรได้ ๑.ระบุภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย ๒.วิเคราะห์คุณค่าของภูมิปัญญาในสมัยสุโขทัย	๑.วิธีทางประวัติศาสตร์ ๕ ขั้นตอน (History method) ๒.ทักษะด้านเทคโนโลยี ๓.ทักษะด้านกระบวนการคิด	๑.ใบงาน ๒.คลิปวิดีโอสั้นๆ ๓.รายงาน ๔.โครงงาน ๕.แผนผังความคิด ๖.หนังสือเล่มเล็ก	๑.สื่อวีดิทัศน์ ๒.บทบาทสมมุติ ๓.โครงงาน ๔.ถาม – ตอบ ๕.การสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ๖.สืบค้นความรู้ ๗.ชุดการสอน ๘.ศึกษานอกสถานที่ ๙.อภิปราย ๑๐.อธิบาย ฯลฯ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

รายละเอียดตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป	- การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา โดยสังเขป - พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาการด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป	- เหตุการณ์สำคัญของอำเภอของตนเองในอดีตและปัจจุบัน - แหล่งข้อมูลประวัติความเป็นมาของจังหวัด อำเภอ และชุมชน - ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ อำเภอ และชุมชนของตนเอง - วัฒนธรรมท้องถิ่น - ภูมิปัญญาท้องถิ่น - การตั้งถิ่นฐาน - ประวัติการสร้างถิ่นฐาน - บุคคลสำคัญในอำเภอของตนเอง - บุคคลดีเด่นในอำเภอของตนเอง
๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา	- ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยา	
๓. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ	- ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ชาวบ้านบางระจัน เป็นต้น	
๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	- ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม	

การวิเคราะห์ตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการ ทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทาง การจัดการเรียนรู้
๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป	ผู้เรียนรู้อะไร อาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ทำอะไรได้ ๑.เล่าเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ๒.เปรียบเทียบความแตกต่างของการสถาปนาอาณาจักรอยุธยากับธนบุรี	๑. วิธีทางประวัติศาสตร์ ๕ ขั้นตอน (History method) ๒. ทักษะด้านเทคโนโลยี ๓. ทักษะด้านกระบวนการคิด	๑. ใบงาน ๒. คลิปวิดีโอสั้นๆ ๓. รายงาน ๔. โครงงาน ๕. แผนผังความคิด ๖. หนังสือเล่มเล็ก	๑.สื่อวิดิทัศน์ ๒.บทบาทสมมุติ ๓.โครงงาน ๔.ถาม – ตอบ ๕.การสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ๖.สืบค้นความรู้ ๗.ชุดการสอน ๘.ศึกษานอกสถานที่ ๙.อภิปราย ๑๐.อธิบาย ฯลฯ
๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา	ผู้เรียนรู้อะไร อาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ทำอะไรได้ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา			
๓. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ	ผู้เรียนรู้อะไร คนดีศรีอยุธยาและธนบุรี ทำอะไรได้ ๑.อธิบายเกี่ยวกับผลงานสำคัญของพระมหากษัตริย์ในอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีได้ ๒.วิเคราะห์ผลงานของพระมหากษัตริย์ในสมัยอยุธยาที่ส่งผลต่อสังคมไทยปัจจุบัน			

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการ ทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทาง การจัดการเรียนรู้
๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	ผู้เรียนรู้อะไร อนุรักษ์ภูมิปัญญาสมัยอยุธยาและธนบุรี ทำอะไรได้ ๑. ระบุงูภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ ๒. อธิบายถึงวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์			

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

รายละเอียดตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
๑. อธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป	- การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์โดยสังเขป - พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป ตามช่วงเวลาต่าง ๆ เช่น สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปประเทศ และสมัยประชาธิปไตย	- เหตุการณ์สำคัญของจังหวัดชัยภูมิในอดีตและปัจจุบัน - แหล่งข้อมูลประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ - ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ - วัฒนธรรมในท้องถิ่น
๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์	- ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์	- ภูมิปัญญาในท้องถิ่น - การตั้งถิ่นฐาน - ประวัติการสร้างถิ่นฐาน
๓. ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่างๆ สมัยรัตนโกสินทร์	- ผลงานของบุคคลสำคัญทางด้านต่าง ๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ฯลฯ	- บุคคลสำคัญในจังหวัดชัยภูมิ - บุคคลดีเด่นในจังหวัดชัยภูมิ
๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	- ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรม วรรณกรรม	

การวิเคราะห์ตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการ ทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทาง การจัดการเรียนรู้
๑. อธิบายพัฒนาการของไทยสมัย รัตนโกสินทร์ โดยสังเขป	ผู้เรียนรู้อะไร สมัยรัตนโกสินทร์ ทำอะไรได้ ๑.อธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการของสมัย รัตนโกสินทร์ ได้ ๒.วิเคราะห์จุดเด่นของการพัฒนาสมัย รัตนโกสินทร์	๑.วิธีทางประวัติศาสตร์ ๕ ชั้น (History method) ๒.ทักษะด้านเทคโนโลยี ๓.ทักษะด้านกระบวนการ คิด	๑.ใบงาน ๒.คลิปวิดีโอสั้นๆ ๓.รายงาน ๔.โครงงาน ๕.แผนผังความคิด ๖.หนังสือเล่มเล็ก	๑.สื่อวีดิทัศน์ ๒.บทบาทสมมุติ ๓.โครงงาน ๔.ถาม – ตอบ ๕.การสอนโดยใช้แหล่ง เรียนรู้ในชุมชน ๖.สืบค้นความรู้ ๗.ชุดการสอน ๘.ศึกษานอกสถานที่ ๙.อภิปราย ๑๐.อธิบาย ฯลฯ
๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความ เจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการ ปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์	ผู้เรียนรู้อะไร สมัยรัตนโกสินทร์ ทำอะไรได้ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทาง เศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา			
๓. ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญ ด้านต่างๆ สมัยรัตนโกสินทร์	ผู้เรียนรู้อะไร คนดีศรีรัตนโกสินทร์ ทำอะไรได้ ๑ .อธิบายเกี่ยวกับพระกรณียกิจของ- พระมหากษัตริย์ในสมัยรัตนโกสินทร์ได้ ๒. วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระมหา กษัตริย์ในสมัยรัตนโกสินทร์ที่ส่งผลต่อสังคมไทย ปัจจุบัน			

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการ ทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทาง การจัดการเรียนรู้
๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัย รัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจ และควร ค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	ผู้เรียนรู้อะไร อนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ทำอะไรได้ ๑.ระบุภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยรัตนโกสินทร์ ที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ ๒.อธิบายถึงวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่มีคุณค่า ทางประวัติศาสตร์			

๔. การวิเคราะห์สาระประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลาง (ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓) : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
 มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

รายละเอียดตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
๑. อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย ในดินแดนไทยโดยสังเขป	-สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย โดยสังเขป -รัฐโบราณในดินแดนไทย เช่น ศรีวิชัยตามพรลิงค์ ทวารวดี เป็นต้น -รัฐไทย ในดินแดนไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช สุพรรณภูมิ เป็นต้น -การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก)	-อารยธรรมสมัยทวารวดี พระใหญ่สมัยทวารวดี - ใบเสมาบ้านกุดไผ่ - อารยธรรมขอมโบราณ - ปรากฏการณ์เมืองชัยภูมิ กู่หนองแฝกบ้านแท่น - กู่แดง บ้านเขว้า - ใบเสมาบ้านกุดไผ่
๒. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ	-พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	- ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ - ประวัติเจ้าพ่อพระยาแล - ประวัติปู่ด้วง ยาดี - พัฒนาการของเมืองชัยภูมิในด้าน การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและเมืองต่างๆ
๓. วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน	-วัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย วรรณกรรม ประเพณีสำคัญ ศิลปกรรมไทย -ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น การชลประทาน เครื่องสังคโลก ความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย	- ผ้าไหมบ้านเขว้า - งานหัตถกรรมบ้านเขว้า - แหล่งนาโคโศกบ้านโนนเสลา - ประเพณีบุญเดือนหก - บุญกระฐูป หนองบัวแดง - ตีกลีไฟ อำเภอมืองชัยภูมิ เป็นต้น

การวิเคราะห์ตัวชี้วัด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้
๑. อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย ในดินแดนไทยโดยสังเขป	อารยธรรมโบราณของจังหวัด ชัยภูมิ คือ ทวารวดี ขอม ใบเสมาบ้านกุดไผ่ /อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัย	๑ส๒๐	mind map และนำเสนอหน้าชั้นเรียน	historical method การสืบค้นแหล่งอารยธรรมโบราณ โดยการศึกษา สํารวจ แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
๒. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ	ประวัติความเป็นมาของจังหวัด ชัยภูมิ ประวัติเจ้าพ่อพระยาแล ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและเมืองต่างๆ/ วิเคราะห์พัฒนาการของเมืองชัยภูมิ	๑ส๒๐	mind map	historical method การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ มีความตระหนักรู้ถึงความรักชาติ และกตัญญูต่อบ้านเกิด
๓. วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน	วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดชัยภูมิ	๑ส๒๐	แผ่นพับ	historical method คิดวิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมจน เกิดความตระหนักเห็นคุณค่า หวงแหน และร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดชัยภูมิ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

รายละเอียดตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
๑. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรีในด้านต่างๆ	- การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา - ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา	- การสถาปนาเมืองชัยภูมิ -พระไกรสิงหนาท - ปู่ด้วง ยาดี
๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา	- พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาในด้านการเมืองการปกครอง สังคมเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ - การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ และการกู้เอกราช	- สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดชัยภูมิ ศาลเจ้าพ่อพระยาแล พระธาตุชัยภูมิ พระธาตุหนองสามหมื่น - แหล่งโบราณสถานและโบราณวัตถุของจังหวัดชัยภูมิ - หมู่บ้านช้างบ้านค่าย -หมู่บ้านชาวบนเผ่าญ้อกรู - ประวัติของเทือกเขาภูแลนคา - วัดพระธาตุกุดจอก วัดป่าสุโขโต - วัดศิลาอาสน์(ภูพระ)
๓. ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าว ต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา	- ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยา เช่น การควบคุมกำลังคน และศิลปวัฒนธรรม ,-การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ การกู้ เอกราช และการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี - ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยธนบุรี -วีรกรรมของบรรพบุรุษไทย ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติที่มีส่วนสร้างสรรค์ชาติไทย	- ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมทางธรรมชาติ และทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมสำคัญ - ระหัดวิดน้ำ -ประปาภูเขา -ศูนย์ไม้ดัดบ้านแซ้ - บุญเดือนสี่คอนสาร -หอศิลป์คลังจตุรัส - บุคคลที่มีชื่อเสียงของจังหวัดชัยภูมิด้านต่างๆ

การวิเคราะห์ตัวชี้วัด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้
๑. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรีในด้านต่างๆ	- การสถาปนาเมืองชัยภูมิ/ วิเคราะห์การสถาปนาเมืองชัยภูมิ	๑ส๒ค	รายงาน	historical method การสืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยี และใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา	- สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดชัยภูมิ - โบราณสถานและโบราณวัตถุของจังหวัดชัยภูมิ	๑ส๒ค	รายงาน	historical method การคิดวิเคราะห์อย่างมี วิจารณญาณ และการศึกษาค้นคว้า ลงพื้นที่ สำรวจแหล่งเรียนรู้ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดชัยภูมิด้วยตนเอง
๓. ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยา และธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าวต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา	- ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมทาง ธรรมชาติ - ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มี ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ / ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมทางธรรมชาติ	๑ส๒ค	โครงงาน	historical method คิดวิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรม จน เกิดความตระหนักเห็นคุณค่า หวงแหนและร่วมกันอนุรักษ์ มีความตระหนัก รักและภูมิใจใน ท้องถิ่นของตนเอง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

รายละเอียดตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
๑. วิเคราะห์พัฒนาการของไทย สมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ	- การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานีของไทย	- ความเป็นมาและพัฒนาการของเมืองชัยภูมิ - บุคคลสำคัญในท้องถิ่นต่างๆจังหวัดชัยภูมิ
๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความ มั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของ ไทยในสมัยรัตนโกสินทร์	- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ - บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญ และความมั่นคงของชาติ - พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ทางด้านการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามช่วงสมัยต่าง ๆ - เหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย เช่น การทำ สนธิสัญญาเบาว์ริงในสมัยรัชกาลที่ ๔ การปฏิรูปประเทศในสมัยรัชกาลที่ ๕ การ เข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ โดยวิเคราะห์สาเหตุปัจจัย และผลของ เหตุการณ์ต่าง ๆ	- พระราชมหากษัตริย์ของพระมหากษัตริย์ในราช วงศ์จักรีในจังหวัดชัยภูมิ - โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในจังหวัดชัยภูมิ - สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่ พระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีได้เสด็จมาใน จังหวัดชัยภูมิ - เมืองชัยภูมิเป็นเส้นทางเดินทัพและการค้ามา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
๓. วิเคราะห์ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย	- ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์	- ดนตรี-นาฏศิลป์ รำผีฟ้า ระเบิดดอกกระเจียว รำสาวบ้านแต้ - การละเล่นพื้นบ้าน ประเพณีตีกลองไฟ - ภาษาชัยภูมิ ภาษาเผ่าญ้อฮู - การทำหม่า การทำปลาสาม - งานประดิษฐ์ดอกกระเจียว

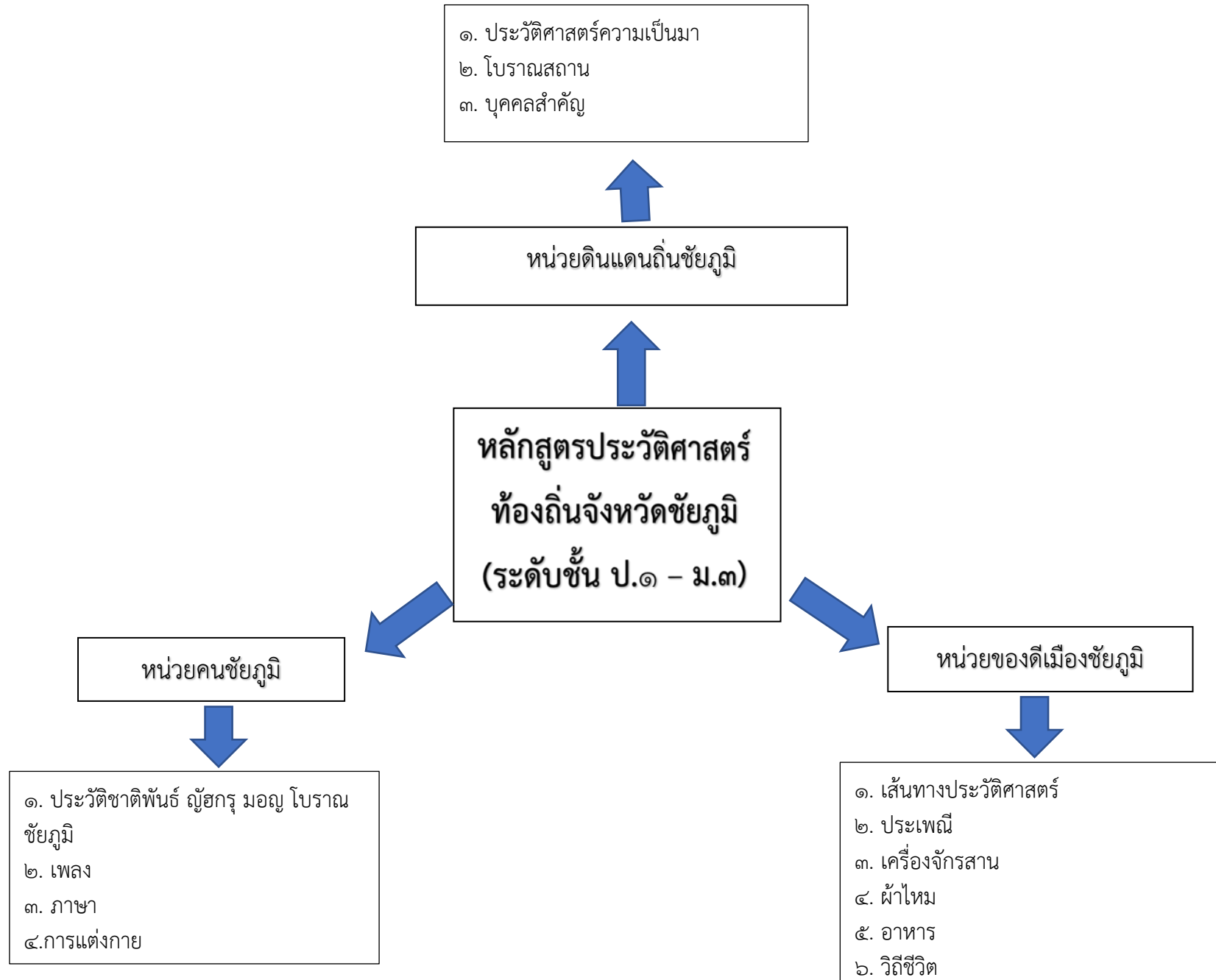
รายละเอียดตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
๔. วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัย ประชาธิปไตย	- สมัยประชาธิปไตยของจังหวัดชัยภูมิ	การเมืองการปกครองของจังหวัดชัยภูมิ

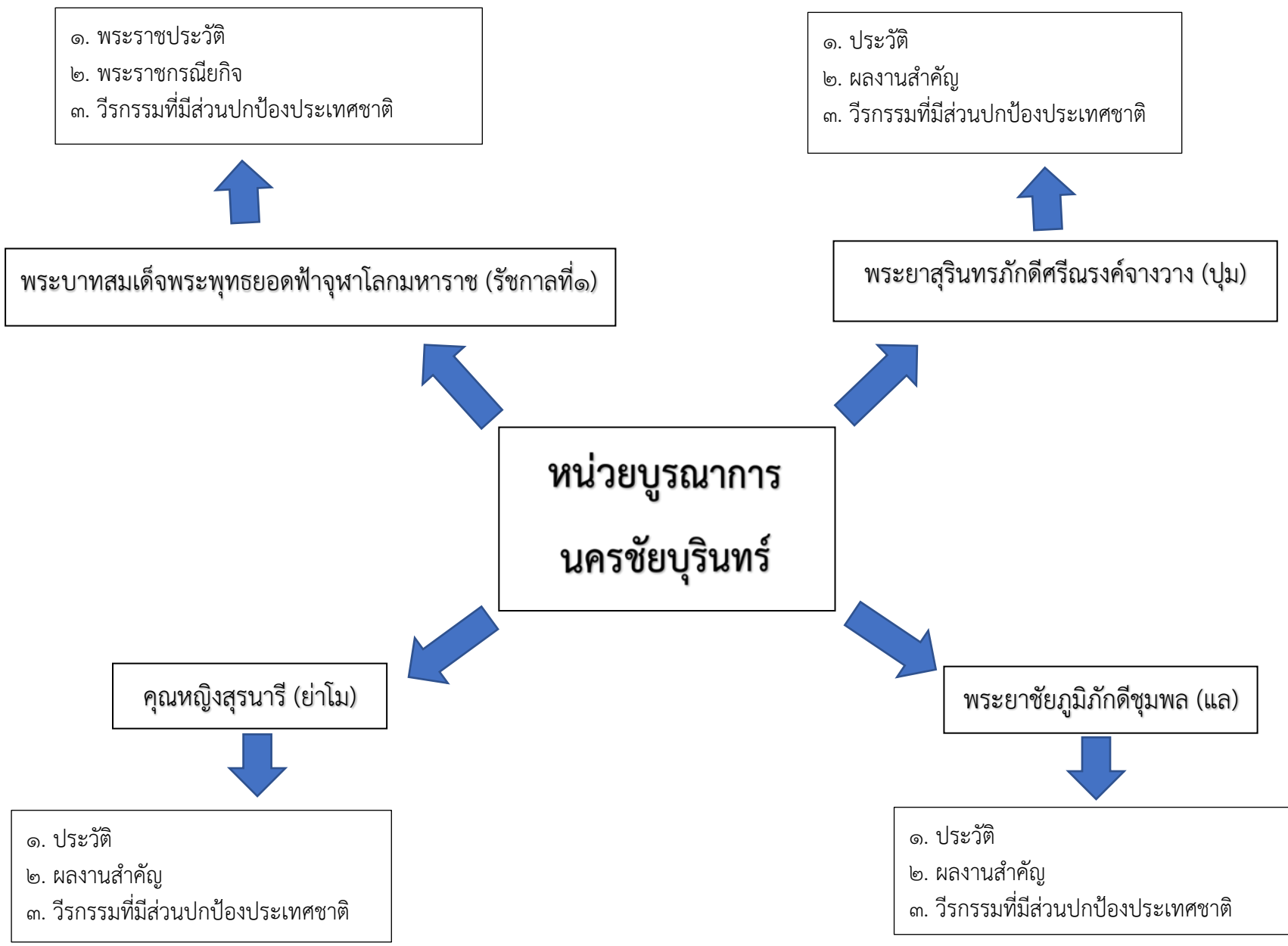
การวิเคราะห์ตัวชี้วัด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้
๑. วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่างๆ	- ความเป็นมาและพัฒนาการของเมืองชัยภูมิ - บุคคลสำคัญในท้องถิ่นต่างๆจังหวัดชัยภูมิ/ และวิเคราะห์ความรู้ได้	๑ส๒๐	รายงาน	historical method การสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์นำเสนอข้อมูล โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยวิเคราะห์เชื่อมโยงกับเหตุการณ์สำคัญของชัยภูมิว่าความสัมพันธ์กับสมัยรัตนโกสินทร์
๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์	- พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีในจังหวัดชัยภูมิ - โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในจังหวัดชัยภูมิ - สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่พระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีได้เสด็จมาในจังหวัดชัยภูมิและวิเคราะห์ความรู้ได้	๑ส๒๐	โครงงาน	historical method การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ สร้างสำนึกและตระหนักรู้ถึงพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ร่วมสร้างชาติและพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ
๓. วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย	- ดนตรี-นาฏศิลป์ รำผีฟ้า ระเบียบดอกไม้กระเจียว รำสาวบ้านแต้ - การละเล่นพื้นบ้าน ประเพณีตีกลีไฟ - ภาษาชัยภูมิ ภาษาเผ่าญ้อกูร	๑ส๒๐	โครงงาน	historical method เห็นคุณค่า รัก และหวงแหนในภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ส่งเสริมเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

รายละเอียดตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะกระบวนการทางประวัติศาสตร์	ชิ้นงาน	แนวทางการจัดการเรียนรู้
	- การทำหม่า การทำปลาต้ม และวิเคราะห์ความรู้ได้			
๔.วิเคราะห์บทบาทของไทยใน สมัยประชาธิปไตย	การเมืองการปกครองของ จังหวัดชัยภูมิ และวิเคราะห์ความรู้ได้	๑๘๒๐	โครงงาน	historical method สำนึกในหน้าที่ของตนเอง ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดี ของท้องถิ่นตนเอง

ผังมโนทัศน์ สารการเรียนรู้ หลักสูตรประวัติศาสตร์ “นครชัยบุรีนทร์”

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	ดินแดนถิ่นชัยภูมิ	มฐ. ส ๔.๓ ป.๑/๑	ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประวัติของจังหวัดชัยภูมิ ๒. สัญลักษณ์ประจำจังหวัดชัยภูมิ - ตราประจำจังหวัด - ดอกไม้ประจำจังหวัด - ธงประจำจังหวัด ๓. คำขวัญประจำจังหวัด บุคคลสำคัญ ๑. ประวัติเจ้าพ่อพระยาแล ๒. บุคคลสำคัญในท้องถิ่นของเรา	๘	๔๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๑/๒	ชาติพันธุ์ ชัยภูมิ ญ้อกร มอญ ไบราณ ๑. ชาติพันธุ์ในชัยภูมิ ๒. คนญ้อกร มอญไบราณ วิถีชีวิต ๑. อาชีพคนชัยภูมิ ๒. อาชีพคนในชุมชนของเรา	๖	๓๐
๓	ของดีเมืองชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๑/๒	เพลงจังหวัดชัยภูมิ ๑. เพลงประจำจังหวัดชัยภูมิ ๒. เพลงพื้นบ้านจังหวัดชัยภูมิ ๓. เพลงพื้นบ้านในชุมชนของเรา ประเพณีวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประเพณีท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ ๒. ประเพณีในท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
				๒๐	๑๐๐

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑.	ดินแดนถิ่น ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๑/๒	เส้นทางประวัติศาสตร์ - เส้นทางประวัติศาสตร์การ ก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ - บุคคลสำคัญที่ร่วมก่อตั้ง จังหวัดชัยภูมิในครชัยบุรินทร์ สถานที่สำคัญโบราณสถาน ๑. สถานที่สำคัญของจังหวัด ชัยภูมิ ๒. สถานที่สำคัญในท้องถิ่นของเรา	๘	๔๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๑/๓	ภาษาถิ่นชัยภูมิ ๑. ภาษาท้องถิ่นของชัยภูมิ ๒. ภาษาท้องถิ่นของเรา อาหารท้องถิ่น ๑. อาหารท้องถิ่นของชัยภูมิ ๒. อาหารท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
๓	ของดีเมือง ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๑/๓	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑. ความหมายของภูมิปัญญา ท้องถิ่น ๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่นของ จังหวัดชัยภูมิ ๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่นของเรา ผ้าไหมชัยภูมิ ๑. ประวัติผ้าไหมชัยภูมิ ๒. แหล่งผลิตผ้าไหมชัยภูมิ	๖	๓๐
				๒๐	๑๐๐

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	ดินแดนถิ่นชัยภูมิ	มฐ. ส ๔.๓ ป.๒/๑	ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประวัติของจังหวัดชัยภูมิ ๒. สัญลักษณ์ประจำจังหวัดชัยภูมิ - ตราประจำจังหวัด - ดอกไม้ประจำจังหวัด - ธงประจำจังหวัด ๓. คำขวัญประจำจังหวัด บุคคลสำคัญ ๑. ประวัติเจ้าพ่อพระยาแล ๒. บุคคลสำคัญในท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๒/๑	ชาติพันธุ์ ชัยภูมิ ญฮกร มอญโบราณ ๑. ชาติพันธุ์ในชัยภูมิ ๒. คนญฮกร มอญโบราณ วิถีชีวิต ๑. อาชีพคนชัยภูมิ ๒. อาชีพคนในชุมชนของเรา	๖	๓๐
๓	ของดีเมืองชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๒/๒	เพลงจังหวัดชัยภูมิ ๑. เพลงประจำจังหวัดชัยภูมิ ๒. เพลงพื้นบ้านจังหวัดชัยภูมิ ๓. เพลงพื้นบ้านในชุมชนของเรา ประเพณีวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประเพณีท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ ๒. ประเพณีในท้องถิ่นของเรา	๘	๔๐
				๒๐	๑๐๐

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	ดินแดนถิ่น ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๒/๑	เส้นทางประวัติศาสตร์ - เส้นทางประวัติศาสตร์การ ก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ - บุคคลสำคัญที่ร่วมก่อตั้งจังหวัด ชัยภูมิในนครชัยบุรินทร์ สถานที่สำคัญโบราณสถาน ๑. สถานที่สำคัญของจังหวัด ชัยภูมิ ๒. สถานที่สำคัญในท้องถิ่นของ เรา	๖	๓๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๒/๒	ภาษาถิ่นชัยภูมิ ๑. ภาษาท้องถิ่นของชัยภูมิ ๒. ภาษาท้องถิ่นของเรา อาหารท้องถิ่น ๑. อาหารท้องถิ่นของชัยภูมิ ๒. อาหารท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
๓	ของดีเมือง ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๒/๒	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑. ความหมายของภูมิปัญญา ท้องถิ่น ๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัด ชัยภูมิ ๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่นของเรา ผ้าไหมชัยภูมิ ๑. ประวัติผ้าไหมชัยภูมิ ๒. แหล่งผลิตผ้าไหมชัยภูมิ	๘	๔๐
				๒๐	๑๐๐

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	ดินแดนถิ่น ชัยภูมิ	มฐ. ส ๔.๓ ป.๓/๑	ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประวัติของจังหวัดชัยภูมิ ๒. สัญลักษณ์ประจำจังหวัดชัยภูมิ - ตราประจำจังหวัด - ดอกไม้ประจำจังหวัด - ธงประจำจังหวัด ๓. คำขวัญประจำจังหวัด บุคคลสำคัญ ๑. ประวัติเจ้าพ่อพระยาแล ๒. บุคคลสำคัญในท้องถิ่นของเรา	๘	๔๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๓/๑	ชาติพันธุ์ ชัยภูมิ ญัฮกรู มอญโบราณ วิถีคนญัฮกรู มอญโบราณ วิถีชีวิต ๑. อาชีพที่สำคัญของคนในอำเภอต่าง ๆ ๒. อาชีพสำคัญของคนในชุมชนของเรา	๖	๓๐
๓	ของดีเมืองชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๓/๒	เพลงจังหวัดชัยภูมิ ๑. เพลงประจำจังหวัดชัยภูมิ ๒. เพลงพื้นบ้านจังหวัดชัยภูมิ ๓. เพลงพื้นบ้านในชุมชนของเรา ประเพณีวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประเพณีท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ ๒. ประเพณีในท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
				๒๐	๑๐๐

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑.	ดินแดนถิ่นชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๓/๓	เส้นทางประวัติศาสตร์ ๑. เส้นทางประวัติศาสตร์การก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ ๒. บุคคลสำคัญที่ร่วมก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิในนครชัยบุรินทร์ สถานที่สำคัญโบราณสถาน ๑. สถานที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ ๒. สถานที่สำคัญในท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๓/๓	ภาษาถิ่นชัยภูมิ ๑. ภาษาท้องถิ่นของชัยภูมิ ๒. ภาษาท้องถิ่นของเรา อาหารท้องถิ่น ๑. อาหารท้องถิ่นของชัยภูมิ ๒. อาหารท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
๓	ของดีเมืองชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๓/๓	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑. ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดชัยภูมิ ๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่นของเรา ผ้าไหมชัยภูมิ ๑. ประวัติผ้าไหมชัยภูมิ ๒. แหล่งผลิตผ้าไหมชัยภูมิ	๘	๔๐
				๒๐	๑๐๐

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	แดนดินถิ่น ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๔/๑	ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประวัติและข้อมูลของอำเภอใน จังหวัดชัยภูมิ ๒. อำเภอของฉัน บุคคลสำคัญ ๑. ประวัติบุคคลสำคัญในจังหวัดชัยภูมิ ๒. ประวัติบุคคลสำคัญในท้องถิ่นของ เรา	๘	๔๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๔/๒	ชาติพันธุ์ ชัยภูมิ ญฮกร มอญโบราณ ๑. ประวัติชาติพันธุ์ คนญฮกร มอญ โบราณ ๒. ถิ่นที่อยู่ของชาติพันธุ์ ญฮกร วิถีชีวิต ๑. พืชเศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ ๒. สัตว์เศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ ๓. พืชและสัตว์เศรษฐกิจในชุมชนของ เรา ๔. ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง ทางเศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ	๖	๓๐
๓	ของดีเมือง ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๔/๓	เพลงจังหวัดชัยภูมิ ๑. เครื่องดนตรีพื้นบ้านของจังหวัด ชัยภูมิ ๒. เครื่องดนตรีพื้นบ้านในชุมชนของ เรา ประเพณีวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประเพณีสำคัญในอำเภอต่าง ๆ ของ จังหวัดชัยภูมิ ๒. ประเพณีสำคัญในท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
				๒๐	๑๐๐

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑.	ดินแดนถิ่นชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๔/๓	เส้นทางประวัติศาสตร์ เส้นทางประวัติศาสตร์การก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ ๑. พระมหากษัตริย์ไทยที่ร่วมก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ ๒. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่ร่วมก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ สถานที่สำคัญโบราณสถาน ๑. โบราณสถานของจังหวัดชัยภูมิในอำเภอต่าง ๆ ๒. โบราณสถานสำคัญในท้องถิ่นของเรา	๘	๔๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๔/๓	ภาษาถิ่นชัยภูมิ ๑. ลักษณะทางภาษาท้องถิ่นของชัยภูมิ ๒. การใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน ๓. การเปรียบเทียบภาษาท้องถิ่นกับภาษาราชการ อาหารท้องถิ่น ประวัติอาหารท้องถิ่นของชัยภูมิ	๖	๓๐
๓	ของดีเมืองชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๔/๓	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑. ปราชญ์ชาวบ้านของชัยภูมิ ๒. ปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่นของเรา ผ้าไหมชัยภูมิ ๑. พระมหากษัตริย์ไทยที่เกี่ยวข้องกับผ้าไหมชัยภูมิ ๒. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีต่อผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ	๖	๓๐
				๒๐	๑๐๐

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	แดนดินถิ่น ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๕/๑	ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประวัติและข้อมูลของอำเภอใน จังหวัดชัยภูมิ ๒. อำเภอของฉนั้น บุคคลสำคัญ ๑. ประวัติบุคคลสำคัญในจังหวัดชัยภูมิ ๒. ประวัติบุคคลสำคัญในท้องถิ่นของ เรา	๘	๔๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๕/๒	ชาติพันธุ์ ชัยภูมิ ญัฮกร มอญโบราณ ๑. ประวัติชาติพันธุ์ คนญัฮกร มอญ โบราณ ๒. ถิ่นที่อยู่ของชาติพันธุ์ ญัฮกร วิถีชีวิต ๑. พืชเศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ ๒. สัตว์เศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ ๓. พืชและสัตว์เศรษฐกิจในชุมชนของ เรา ๔. ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง ทางเศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ	๖	๓๐
๓	ของดีเมือง ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๕/๓	เพลงจังหวัดชัยภูมิ ๑. เครื่องดนตรีพื้นบ้านของจังหวัด ชัยภูมิ ๒. เครื่องดนตรีพื้นบ้านในชุมชนของเรา ประเพณีวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประเพณีสำคัญในอำเภอต่าง ๆ ของ จังหวัดชัยภูมิ ๒. ประเพณีสำคัญในท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
				๒๐	๑๐๐

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑.	ดินแดนถิ่นชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๕/๓	เส้นทางประวัติศาสตร์ เส้นทางประวัติศาสตร์การก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ ๑. พระมหากษัตริย์ไทยที่ร่วมก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ ๒. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่ร่วมก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ สถานที่สำคัญโบราณสถาน ๑. โบราณสถานของจังหวัดชัยภูมิในอำเภอต่าง ๆ ๒. โบราณสถานสำคัญในท้องถิ่นของเรา	๘	๔๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๕/๓	ภาษาถิ่นชัยภูมิ ๑. ลักษณะทางภาษาท้องถิ่นของชัยภูมิ ๒. การใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน ๓. การเปรียบเทียบภาษาท้องถิ่นกับภาษาราชการ อาหารท้องถิ่น ประวัติอาหารท้องถิ่นของชัยภูมิ	๖	๓๐
๓	ของดีเมืองชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๕/๓	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑. ปราชญ์ชาวบ้านของชัยภูมิ ๒. ปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่นของเรา ผ้าไหมชัยภูมิ ๑. พระมหากษัตริย์ไทยที่เกี่ยวข้องกับผ้าไหมชัยภูมิ ๒. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีต่อผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ	๖	๓๐
				๒๐	๑๐๐

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	แดนดินถิ่น ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๖/๓	ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประวัติและข้อมูลของอำเภอใน จังหวัดชัยภูมิ ๒. อำเภอของฉัน บุคคลสำคัญ ๑. ประวัติบุคคลสำคัญในจังหวัดชัยภูมิ ๒. ประวัติบุคคลสำคัญในท้องถิ่นของ เรา	๘	๔๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๖/๒	ชาติพันธุ์ ชัยภูมิ ญัฮกร มอญโบราณ ๑. ประวัติชาติพันธุ์ คนญัฮกร มอญ โบราณ ๒. ถิ่นที่อยู่ของชาติพันธุ์ ญัฮกร วิถีชีวิต ๑. พืชเศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ ๒. สัตว์เศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ ๓. พืชและสัตว์เศรษฐกิจในชุมชนของ เรา ๔. ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง ทางเศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ	๖	๓๐
๓	ของดีเมือง ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๖/๓	เพลงจังหวัดชัยภูมิ ๑. เครื่องดนตรีพื้นบ้านของจังหวัด ชัยภูมิ ๒. เครื่องดนตรีพื้นบ้านในชุมชนของ เรา ประเพณีวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประเพณีสำคัญในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดชัยภูมิ ๒. ประเพณีสำคัญในท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
				๒๐	๑๐๐

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	ดินแดนถิ่นชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๖/๓	เส้นทางประวัติศาสตร์ เส้นทางประวัติศาสตร์การก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ ๑. พระมหากษัตริย์ไทยที่ร่วมก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ ๒. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่ร่วมก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิ สถานที่สำคัญโบราณสถาน ๑. โบราณสถานของจังหวัดชัยภูมิในอำเภอต่าง ๆ ๒. โบราณสถานสำคัญในท้องถิ่นของเรา	๘	๔๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๖/๓	ภาษาถิ่นชัยภูมิ ๑. ลักษณะทางภาษาท้องถิ่นของชัยภูมิ ๒. การใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน ๓. การเปรียบเทียบภาษาท้องถิ่นกับภาษาราชการ อาหารท้องถิ่น ประวัติอาหารท้องถิ่นของชัยภูมิ	๖	๓๐
๓	ของดีเมืองชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ป.๖/๓	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑. ปราชญ์ชาวบ้านของชัยภูมิ ๒. ปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่นของเรา ผ้าไหมชัยภูมิ ๑. พระมหากษัตริย์ไทยที่เกี่ยวข้องกับผ้าไหมชัยภูมิ ๒. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีต่อผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ	๖	๓๐
				๒๐	๑๐๐

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	แดนดินถิ่นชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๑/๑	ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ ๑. ภูมิศาสตร์ของจังหวัดชัยภูมิ ๒. อาณาเขตจังหวัดชัยภูมิ ๓. แนวโน้มการพัฒนาและการเติบโตของจังหวัดชัยภูมิในอนาคต บุคคลสำคัญ ๑. พระราชประวัติพระมหากษัตริย์ไทยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชัยภูมิ ๒. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชัยภูมิ ๓. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยในท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๑/๓	ชาติพันธุ์ ชัยภูมิ ญ้อกร มอญโบราณ ๑. ชาติพันธุ์ของจังหวัดชัยภูมิ ๒. ความสัมพันธ์ระหว่างประวัติศาสตร์จังหวัดชัยภูมิกับชาติพันธุ์ วิถีชีวิต ๑. การเมืองการปกครองของจังหวัดชัยภูมิ ๒. พื้นที่เศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ ๓. นวัตกรรมท้องถิ่นและชุมชน ๔. แนวทางในการพัฒนาวิถีชีวิตของคนชัยภูมิ	๖	๓๐
๓	ของดีเมืองชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๑/๓	เพลงจังหวัดชัยภูมิ ๑. นาฏศิลป์และการละเล่นพื้นบ้านของจังหวัดชัยภูมิ ๒. นาฏศิลป์และการละเล่นพื้นบ้านในชุมชนของเรา	๖	๓๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
			๓. แนวทางการอนุรักษ์และส่งเสริม พัฒนาศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดชัยภูมิ ประเพณีวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญของ จังหวัดชัยภูมิ ๒. ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญใน ท้องถิ่นของเรา ๓. การอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ		
๔	หน่วยบูรณาการ นครชัยบุรินทร์	มฐ. ๔.๓ ม.๑/	พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬา โลกมหาราช (รัชกาลที่๑) ๑. พระราชประวัติ ๒. พระราชกรณียกิจ ๓. วีรกรรมที่มีส่วนปกป้อง ประเทศชาติ	๒	๑๐
				๒๐	๑๐๐

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	ดินแดนถิ่นชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๑/๓	เส้นทางประวัติศาสตร์ ๑. เส้นทางประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดในนครชัยบุรินทร์ในอดีตและปัจจุบัน ๒. เส้นทางประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดชัยภูมิกับประเทศไทยในอดีตและปัจจุบัน ๓. เส้นทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครองของจังหวัดชัยภูมิในอดีต ปัจจุบันและในอนาคต ๓. เส้นทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครองของจังหวัดชัยภูมิ สถานที่สำคัญโบราณสถาน ๑. สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ ๒. แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของเรา ๓. การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิ	๘	๔๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๑/๓	ภาษาถิ่นชัยภูมิ ๑. นาฏศิลป์และการละเล่นพื้นบ้านของจังหวัดชัยภูมิ ๒. นาฏศิลป์และการละเล่นพื้นบ้านในชุมชนของเรา ๓. แนวทางการอนุรักษ์และส่งเสริมพัฒนาศิลปพื้นบ้านของจังหวัดชัยภูมิ อาหารท้องถิ่น ๑. การประกอบอาหารท้องถิ่น ๒. การส่งเสริมอาหารท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยว ๒. การอนุรักษ์และพัฒนาอาหารท้องถิ่นชัยภูมิ	๖	๓๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๓	ของดีเมือง ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๑/๓	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑. ปราษฎ์ชาวบ้านของชัยภูมิ ๒. ปราษฎ์ชาวบ้านในท้องถิ่นของเรา ผ้าไหมชัยภูมิ ๑. ลายผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ - ผ้าไหมลายหมี่คั่นขนารี่ - ผ้าไหมลายขนารี่ (ขอกระหรี) ๒. แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นการ ทอผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ	๖	๓๐
๔	หน่วย บูรณาการ นครชัย บุรินทร์	มฐ. ๔.๓ ม.๑/	พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก มหาราช (รัชกาลที่๑) ๑. พระราชประวัติ ๒. พระราชกรณียกิจ ๓. วีรกรรมที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	๒	๑๐
				๒๐	๑๐๐

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	แดนดินถิ่นชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๒/๑	ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ ๑. ภูมิศาสตร์ของจังหวัดชัยภูมิ ๒. อาณาเขตจังหวัดชัยภูมิ ๓. แนวโน้มการพัฒนาและการเติบโตของจังหวัดชัยภูมิในอนาคต บุคคลสำคัญ ๑. พระราชประวัติพระมหากษัตริย์ไทยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชัยภูมิ ๒. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชัยภูมิ ๓. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยในท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๒/๑	ชาติพันธุ์ ชัยภูมิ ญัฮกร มอญโบราณ ๑. ชาติพันธุ์ของจังหวัดชัยภูมิ ๒. ความสัมพันธ์ระหว่างประวัติศาสตร์จังหวัดชัยภูมิกับชาติพันธุ์ วิถีชีวิต ๑. การเมืองการปกครองของจังหวัดชัยภูมิ ๒. พื้นที่เศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ ๓. นวัตกรรมท้องถิ่นและชุมชน ๔. แนวทางในการพัฒนาวิถีชีวิตของคนชัยภูมิ	๖	๓๐
๓	ของดีเมืองชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๒/๓	เพลงจังหวัดชัยภูมิ ๑. นาฏศิลป์และการละเล่นพื้นบ้านของจังหวัดชัยภูมิ ๒. นาฏศิลป์และการละเล่นพื้นบ้านในชุมชนของเรา	๖	๓๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
			๓. แนวทางการอนุรักษ์และส่งเสริม พัฒนาศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดชัยภูมิ ประเพณีวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญของ จังหวัดชัยภูมิ ๒. ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญใน ท้องถิ่นของเรา ๓. การอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ		
๔	หน่วยบูรณาการ นครชัยบุรินทร์	มฐ. ๔.๓ ม.๑/	พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง (ปุม) ๑. ประวัติ ๒. ผลงานสำคัญ ๓. วีรกรรมที่มีส่วนปกป้อง ประเทศชาติ	๒	๑๐
				๒๐	๑๐๐

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	ดินแดนถิ่นชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๒/๒	เส้นทางประวัติศาสตร์ ๑. เส้นทางประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดในนครชัยบุรินทร์ในอดีตและปัจจุบัน ๒. เส้นทางประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดชัยภูมิกับประเทศไทยในอดีตและปัจจุบัน ๓. เส้นทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครองของจังหวัดชัยภูมิในอดีต ปัจจุบันและในอนาคต ๓. เส้นทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการปกครองของจังหวัดชัยภูมิ สถานที่สำคัญโบราณสถาน ๑. สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ ๒. แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของเรา ๓. การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิ	๖	๓๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๒/๓	ภาษาถิ่นชัยภูมิ ๑. นาฏศิลป์และการละเล่นพื้นบ้านของจังหวัดชัยภูมิ ๒. นาฏศิลป์และการละเล่นพื้นบ้านในชุมชนของเรา ๓. แนวทางการอนุรักษ์และส่งเสริมพัฒนาศิลปพื้นบ้านของจังหวัดชัยภูมิ อาหารท้องถิ่น ๑. การประกอบอาหารท้องถิ่น ๒. การส่งเสริมอาหารท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยว ๒. การอนุรักษ์และพัฒนาอาหารท้องถิ่นชัยภูมิ	๖	๓๐
๓	ของดีเมืองชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๒/๓	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑. ปราชญ์ชาวบ้านของชัยภูมิ	๖	๓๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
			๒. ประชาชนชาวบ้านในท้องถิ่นของเรา ผ้าไหมชัยภูมิ ๑. ลายผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ - ผ้าไหมลายหมี่คั่นขนารี่ - ผ้าไหมลายขนารี่ (ขอกระหรี) ๒. แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นการ ทอผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ		
๔	หน่วย บูรณาการ นครชัย บุรินทร์	มฐ. ๔.๓ ม.๒/๑	พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง (ปุม) ๑. ประวัติ ๒. ผลงานสำคัญ ๓. วีรกรรมที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	๒	๑๐
				๒๐	๑๐๐

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	แดนดินถิ่นชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๓/๑	ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชัยภูมิ ๑. ภูมิศาสตร์ของจังหวัดชัยภูมิ ๒. อาณาเขตจังหวัดชัยภูมิ ๓. แนวโน้มการพัฒนาและการเติบโตของจังหวัดชัยภูมิในอนาคต บุคคลสำคัญ ๑. พระราชประวัติพระมหากษัตริย์ไทยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชัยภูมิ ๒. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชัยภูมิ ๓. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยในท้องถิ่นของเรา	๖	๓๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๓/๔	ชาติพันธุ์ ชัยภูมิ ญ้อกร มอญโบราณ ๑. ชาติพันธุ์ของจังหวัดชัยภูมิ ๒. ความสัมพันธ์ระหว่างประวัติศาสตร์จังหวัดชัยภูมิกับชาติพันธุ์ วิถีชีวิต ๑. การเมืองการปกครองของจังหวัดชัยภูมิ ๒. พื้นที่เศรษฐกิจของจังหวัดชัยภูมิ ๓. นวัตกรรมท้องถิ่นและชุมชน ๔. แนวทางในการพัฒนาวิถีชีวิตของคนชัยภูมิ	๖	๓๐
๓	ของดีเมืองชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๓/๓	เพลงจังหวัดชัยภูมิ ๑. นาฏศิลป์และการละเล่นพื้นบ้านของจังหวัดชัยภูมิ	๖	๓๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
			๒. นาฏศิลป์และการละเล่น พื้นบ้านในชุมชนของเรา ๓. แนวทางการอนุรักษ์และ ส่งเสริมพัฒนาศิลปะพื้นบ้านของ จังหวัดชัยภูมิ ประเพณีวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ ๑. ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญ ของจังหวัดชัยภูมิ ๒. ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญใน ท้องถิ่นของเรา ๓. การอนุรักษ์และฟื้นฟู วัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ		
๔	หน่วยบูรณาการ นครชัยบุรินทร์	มฐ. ๔.๓ ม.๓/๑	คุณหญิงสุรนารี (ย่าโม) ๑. ประวัติ ๒. ผลงานสำคัญ ๓. วีรกรรมที่มีส่วนปกป้อง ประเทศชาติ	๒	๑๐
				๒๐	๑๐๐

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
๑	ดินแดนถิ่น ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๓/๒	เส้นทางประวัติศาสตร์ ๑. เส้นทางประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่าง จังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดในนครชัยบุรินทร์ใน อดีตและปัจจุบัน ๒. เส้นทางประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่าง จังหวัดชัยภูมิกับประเทศไทยในอดีตและ ปัจจุบัน ๓. เส้นทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการ ปกครองของจังหวัดชัยภูมิในอดีต ปัจจุบันและ ในอนาคต ๓. เส้นทางประวัติศาสตร์ด้านการเมืองการ ปกครองของจังหวัดชัยภูมิ สถานที่สำคัญโบราณสถาน ๑. สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ ๒. แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของเรา ๓. การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของ จังหวัดชัยภูมิ	๖	๓๐
๒	คนชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๓/๓	ภาษาถิ่นชัยภูมิ ๑. นาฏศิลป์และการละเล่นพื้นบ้านของจังหวัด ชัยภูมิ ๒. นาฏศิลป์และการละเล่นพื้นบ้านในชุมชน ของเรา ๓. แนวทางการอนุรักษ์และส่งเสริมพัฒนาศิลป พื้นบ้านของจังหวัดชัยภูมิ อาหารท้องถิ่น ๑. การประกอบอาหารท้องถิ่น ๒. การส่งเสริมอาหารท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยว ๒. การอนุรักษ์และพัฒนาอาหารท้องถิ่นชัยภูมิ	๖	๓๐
๓	ของดีเมือง ชัยภูมิ	มฐ. ๔.๓ ม.๓/๓	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑. ปรากฏชาวบ้านของชัยภูมิ ๒. ปรากฏชาวบ้านในท้องถิ่นของเรา ผ้าไหมชัยภูมิ ๑. ลายผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ	๖	๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน
			- ผ้าไหมลายหมี่คันขอนารี - ผ้าไหมลายขอนารี (ขอกระหรี) ๒. แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ		
๔	หน่วย บูรณาการ นครชัย บุรินทร์	มฐ. ๔.๓ ม.๓/๑	คุณหญิงสุรนารี (ย่าโม) ๑. ประวัติ ๒. ผลงานสำคัญ ๓. วีรกรรมที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	๒	๑๐
				๒๐	๑๐๐

แหล่งสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน

หน่วยงาน	QR Code
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการจังหวัดนครราชสีมา	
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการจังหวัดชัยภูมิ	
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการจังหวัดบุรีรัมย์	
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการจังหวัดสุรินทร์	
สมุดภาพเมืองสุรินทร์	

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๒). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. พิมพ์ครั้งที่ ๓.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (๒๕๕๒). ตัวชี้วัดและ. สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กำพล จำปาพันธ์. อยู่ยากจากสังคมเมืองท่านานาชาติ สู่มรดกโลก. พิมพ์ครั้งที่ ๒.

นนทบุรี : มิวเซียมเพรส. ๒๕๖๐.

ชยาภรณ์ สุขประเสริฐและคณะ. (๒๕๖๓). “ขึ้นดินแดง : ผ้ามงคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น”.

วารสาร มจรอุบลปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี.

๕ (๒), ๗๐๕-๗๑๗.

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (๒๕๔๔) วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัด. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร.โครงการสารานุกรมไทยสำหรับ

เยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.

_____. (๒๕๔๑). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม ๒๓. กรุงเทพฯ :

รุ่งศิลป์การพิมพ์.

จารุวรรณ ธรรมวัตร. (๒๕๓๘). วิเคราะห์ภูมิปัญญาอีสานมหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา. (๒๕๔๗). วัฒนธรรมเมือง . นครราชสีมา: สมบูรณ์การพิมพ์

ชวลิต ชูกำแหง. (๒๕๕๑). การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม: ทีคิวพี จำกัด.

ไทยศึกษา. (๒๕๖๒). สืบอีสาน. สืบค้นเมื่อ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ จาก

<http://www.thaistudies.chula.ac.th/๒๐๑๘/๐๙/๒๙/>

ธงชัย ศรีโสภณ. (๒๕๕๘). ท้องถิ่นศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท พี เอส เพรส จำกัด.

นิติ เอื้อยศรีวงศ์. การเมืองไทยสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. นนทบุรี : มติชนปากเกร็ด.

พระปลัดวีระชนม์ เขมวีโร และคณะ. (๒๕๖๐). คติความเชื่อที่ปรากฏในพิธีกรรมของชาวจังหวัด

(รายงานผลการวิจัย). : วิทยาลัยสงฆ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พัชรินทร์ ศิริอำพันธุ์กุล. (๒๕๓๙). ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัด. ภาควิชาประวัติศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์ สถาบันราชภัฏ

มหาวิทยาลัยศิลปากร. (๒๕๔๓). ผ้าทอพื้นเมืองในภาคอีสาน โครงการพัฒนาผ้าพื้นเมืองในทุกจังหวัด

ของประเทศ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิวัฒน์ วิจารณ์วรรณ. พระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางฯ เจ้าพระบรมราชินีนาถ

เมื่อครั้งเสด็จจังหวัด. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕. จาก

<http://www.buriram.go.th/king/index.htm>.

ประทับใจ สิกขา. (๒๕๕๕). ผ้าทอพื้นเมืองอีสานใต้. โครงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมปี ๒๕๕๔, อุบลราชธานี

สมมาตรย์ ผลเกิด. (๒๕๕๑). ประวัติศาสตร์และโบราณคดี. เทศบาลเมือง หมู่บ้านทอผ้าไหม

อำเภอนาโพธิ์. (๒๕๕๐). ค้นเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐. จาก

<http://www.sadoodta.com/files/imagecache/Preset๒/thumbnail/cover>

สมมาตรย์ ผลเกิด และคณะ. (๒๕๕๔). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาท้องถิ่นศึกษา. คณะมนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ. (พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพฯ: พิเอส เพลส.

สมบัติ ประจวบสานต์. (๒๕๖๑). ๙ วัด ๙ อุโบสถพื้นถิ่น จังหวัด. : มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด. (๒๕๖๕). งานประเพณีที่สำคัญในจังหวัด. สืบค้น

๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๕. จาก <http://www.buriram.go.th/visitdata/localculture๑.php>

สุวิไล เปรมศรีรัตน์. (๒๕๔๙). สถานการณ์ทางภาษาในสังคมไทยกับความหลากหลายทางชาติพันธุ์.

วารสารภาษาและ วัฒนธรรม. ๒๕(๒), ๕-๑๗.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด. สารสนเทศการเรียนรู้

เรื่อง ท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ ๑. : เรวัตการพิมพ์. ไม่ปรากฏปีพิมพ์.

ออมสิน จตุพร. (๒๕๖๐). การพัฒนาหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตามแนวคิดการศึกษาอิงถิ่นฐาน.

สำหรับนักเรียนประถมศึกษา: กรณีชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน . วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

Buriram Culture Office. (๒๐๑๐). Buriram Cultural and Historical Hckgrounds. Buriram :

Buriram Culture Office.

Phonkerd, S. (๒๐๐๘). History and Archaeology of Buriram Province. In V. Somchit-Aree (Ed),

History of Buriram Province. (pp ๕๘-๑๐๑). Buriram: Buriram Municipality Office. ๒๕๕๙.

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการนครชัยบุรินทร์ ตามหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
“นครชัยบุรินทร์” พ.ศ.๒๕๖๕

คณะทำงานจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรินทร์” ทั้ง ๔ จังหวัด คือ จังหวัด นครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ได้จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ “นครชัยบุรินทร์” ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของแต่ละจังหวัด บทบาทและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ ที่มีต่อการพัฒนาจังหวัดนั้นๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ชาติพันธุ์ของคนในจังหวัด รวมไปถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และประเพณีพิธีกรรมสำคัญในแต่ละจังหวัด ให้ครูผู้สอนประวัติศาสตร์ในพื้นที่นครชัยบุรินทร์นำไปปรับใช้ บูรณาการเข้ากับหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรินทร์” ของแต่ละจังหวัดที่พัฒนาขึ้น โดยมีเนื้อหาและรายละเอียด แต่ละจังหวัด ตามลำดับต่อไปนี้

๑. จังหวัดนครราชสีมา
๒. จังหวัดชัยภูมิ
๓. จังหวัดบุรีรัมย์
๔. จังหวัดสุรินทร์

ภาคผนวก

- ประกาศ/คำสั่งคณะกรรมการ “ระดับภาค”
- ประกาศ/คำสั่งคณะกรรมการ “ระดับจังหวัด”

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรินทร์” ระดับภาค

คณะที่ปรึกษา

นายพงษ์พิศาล ชินสำราญ	ศึกษาธิการภาค ๑๓	ประธานที่ปรึกษา
นายกฤตพล ชุตินุกุลเกียรติ	ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	ที่ปรึกษา
นายรัชพร วรรณคำ	ศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	ที่ปรึกษา
นายสัมมนาการณ บัญเรือง	ศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์	ที่ปรึกษา
นายกิตติภัทท์ ไกรเพชร	ศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์	ที่ปรึกษา

คณะกรรมการระดับภาค		
๑. ว่าที่ร้อยโทสุรสิทธิ์ กองเมืองปัก	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ
๒. นายวิชัย ชัยโกศล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ
๓. นางสาววันดี สอาดนัก	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ
๔. นางยุวดี กล้ามอญ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ
๕. นางสาวผ่องอำไพ หมั่นคง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ
๖. นางสาวศิริภัส อีร์ศุทธากร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ
๗. นางสาวสิริอร ศิริญาณ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ
๘. นางสาวสุมาลี แก่นกลาง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ
๙. นายปิยวัฒน์ ตันธา	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ
๑๐. นางจุรีรัตน์ จันทรประกอบ	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ
๑๑. นางสาววรรณมา เอ็บสูงเนิน	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ
๑๒. นายสรศักดิ์ เอ็นโด	พนักงานจัดกิจกรรมการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓	คณะกรรมการ

คณะทำงานระดับภาค (รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา)

๑. นางสาวราภรณ์ บุญเจียม	รองศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
๒. นางสาวดวงนภา ขาวสุข	รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒	คณะทำงาน
๓. นายบุญธรรม ยมนัดถ์	รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๖	คณะทำงาน
๔. นางอัญชนา พงษ์จะโปะ	ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
๕. นายบัณฑิต ปันเต	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
๖. นายมานพ ทรวงทองกลาง	ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านศีร์ษะละเลิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๑	คณะทำงาน
๗. นางพรจิต ทรวงทองกลาง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลาดบัวขาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๔	คณะทำงาน
๘. นายเดชา มีศิลป์	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชุมพวงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗	คณะทำงาน
๙. นางสมควร ศิลป์ประกอบ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนตัดเรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๗	คณะทำงาน
๑๐. นายพรศักดิ์ คำขาย	นายกสมาคมสโมสรวิทยากรลูกเสือ สำนักผู้ตรวจราชการ ประจำเขตตรวจราชการที่ ๘	คณะทำงาน
๑๑. นางสาวสัจจะพร วิริยะจรรยา	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
๑๒. นางสาวราญ ตั้งศรีทอง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
๑๓. นางพรพจมาลย์ กองทอง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
๑๔. นางปัญดา กิตติบุตร	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
๑๕. นางสาวจุฬาพัฒน์ มณีสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน

คณะกรรมการระดับภาค (รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ)

๑. นายทรงพล สมภาค	รองศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะกรรมการ
๒. นายธีระยง ปิยะปรีชายุทธ	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะกรรมการ
๓. นางสาวพิมพ์พิศา ชัชชวพันธ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าหินโงม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑	คณะกรรมการ
๔. นางสาวช่อผกา ผลภิญโญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนชัยชุมพลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒	คณะกรรมการ
๕. นางสาวเนียง เฟ่งผล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตลุกคูณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓	คณะกรรมการ
๖. นายประยูร มังกร	ผู้อำนวยการโรงเรียนภักดีชุมพลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ	คณะกรรมการ
๗. นายภัทรกฤต เดชพลกรัง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะกรรมการ
๘. นางสาวสายรุ้ง ทวีโชค	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะกรรมการ
๙. นางปวีณวัชร มณธิ์เพชร	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑	คณะกรรมการ
๑๐. นายวาทีศ สอนกอง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒	คณะกรรมการ
๑๑. นางสาวรุ่งฤดี ตรีภาพ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓	คณะกรรมการ

คณะกรรมการระดับภาค (รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์)

๑. นายอิทธิ บุญศักดิ์ดาพร	รองศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๒. นายอดุลย์ สุชีรัมย์	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๓. อาจารย์ ดร.พัชนี กุลทานันท์	คณะบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๔. อาจารย์ ดร.ประทวน วันนิจ	หัวหน้าสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธงชัย สีโสภณ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๖. นายมนตรี นิวัฒน์วงศ์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๗. นางวรวิศรา มนุชจร	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๘. นางสาวราตรี สงวนรัมย์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๙. นางสาวรัตนภรณ์ ไตรศรี	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๑๐. นางสาวปสุตา ไชยสงคราม	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๑๑. นางลิขิต พวงประโคน	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๑๒. นายสุรชาติ เห่งละคร	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๑๓. นางธนวรรณ ปัญญาอินทร์	หัวหน้ากลุ่มงานนิเทศการศึกษา กองการศึกษา เทศบาลเมืองบุรีรัมย์	คณะกรรมการ
๑๔. นางนวลอนงค์ ชูใส	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑	คณะกรรมการ
๑๕. นางสาวสุนันท์ ปิ่นทุพา	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒	คณะกรรมการ
๑๖. นางสาวสุภัคพร เรือไปะ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓	คณะกรรมการ

๑๗. นางสาวพิชญ์ชญาญญ์ พลรัตน์ ศึกษาานิเทศก์

คณะทำงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต ๔

๑๘. นายสถิต การเพียร

ศึกษานิเทศก์

คณะทำงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

คณะกรรมการระดับภาค (รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดสุรินทร์)

๑. นายสุพิชญ์ ลาคุน	รองศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์	คณะกรรมการ
๒. นางวันดี สุขชีพ	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์	คณะกรรมการ
๓. นายยุทธนา พงษ์ภา	ผู้อำนวยการกลุ่มกิจกรรมพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์	คณะกรรมการ
๔. นายดำเกิง โถทอง	ผู้ทรงคุณวุฒิ สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์	คณะกรรมการ
๕. นายกมนตร์ นิวัติบรรหาญ	ผู้ทรงคุณวุฒิ สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์	คณะกรรมการ
๖. นางประทุมพร สังข์น้อย	ผู้ทรงคุณวุฒิ สภาวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์	คณะกรรมการ
๗. นายมนตรี ดอกแก้ว	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์	คณะกรรมการ
๘. นายกระแส มิฆะเนตร	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์	คณะกรรมการ
๙. นางสาวเกศินี ชมเกียรติคุณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคอโค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑	คณะกรรมการ
๑๐. นางพัชรา ชัยกันทะ	ครู โรงเรียนหนองโคง “สุรวิทยาคม” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑	คณะกรรมการ
๑๑. นายยุทธนา ไส้จันทิก	ครู โรงเรียนบ้านทุ่งโก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒	คณะกรรมการ
๑๒. นางพรสวรรค์ ศิริวัฒน์	ครู โรงเรียนบ้านโซคนาสาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓	คณะกรรมการ
๑๓. นางสาวนภลัย ทรงแฉาด	ครูผู้สอน โรงเรียนบ้านกะดาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓	คณะกรรมการ
๑๔. นายสุนทร เครือวัลย์	ครูผู้สอน โรงเรียนบ้านลำหาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓	คณะกรรมการ

คณะกรรมการระดับจังหวัดชัยภูมิ

๑. นางสาวพิมพ์พิศา ชัชวพันธ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าหินโงม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑	คณะกรรมการ
๒. นางปวีณวัชร มณธิเพ็ชร	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑	คณะกรรมการ
๓. นายสุธี ศิริสถิตย์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑	คณะกรรมการ
๔. นายกฤษดา สมัตตะ	ครู โรงเรียนกุดตุ้มสามัคคีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑	คณะกรรมการ
๕. นางสาวพรวิทย์ คงสัมพันธ์	ครู โรงเรียนบ้านโนนสะอาด(ศิริคุณฯ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑	คณะกรรมการ
๖. นางสาวช่อผกา ผลภิญโญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนชัยชุมพลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒	คณะกรรมการ
๗. นายวาทีศ สอนกอง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒	คณะกรรมการ
๘. นายวัชรศักดิ์ สอนชัยภูมิ	ครู โรงเรียนบ้านสระห้วยยางอุบลรัตน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒	คณะกรรมการ
๙. นายศรธรรม ฤๅชา	ครู โรงเรียนบ้านข้าแข้งพิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒	คณะกรรมการ
๑๐. นายอดุลย์ พรประทุม	ครู โรงเรียนสามสวนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒	คณะกรรมการ
๑๑. นางสาวเนียง เฟ่งผล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตลุกคุณพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓	คณะกรรมการ
๑๒. นางวิชุดา ยินดี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังพวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓	คณะกรรมการ
๑๓. นางสาวรุ่งฤดี ตริภพ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓	คณะกรรมการ
๑๔. นายธีรวัฒน์ เลิศประเสริฐ	ครู โรงเรียนบ้านโสกปลาตก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓	คณะกรรมการ
๑๕. นางบุญหลาย แต่งทรัพย์	ครู โรงเรียนบ้านจั่ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓	คณะกรรมการ
๑๖. นายประยูร มังกร	ผู้อำนวยการโรงเรียนภักดีชุมพลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ	คณะกรรมการ

๑๗. นางสาวดารัตน์ กลางเมืองขว	ครู โรงเรียนภักดีชุมพลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ	คณะทำงาน
๑๘. นางจิราวรรณ ชูแสง	ครู โรงเรียนภักดีชุมพลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ	คณะทำงาน
๑๙. นายเจนวิทย์ เจนนาวิน	ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๓ (ปรำงค์ภูวิทยาการ) สำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิ	คณะทำงาน
๒๐. นายวันชัย วงษ์ธรรม	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิ	คณะทำงาน
๒๑. นายสยาม เครือผักปัง	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมบ้านแก่งวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน
๒๒. นางสาวศศิธร ลุนศิลา	ศึกษานิเทศก์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน
๒๓. นางกฤษณา สารบัณฑิตกุล	ครู โรงเรียนหนองสังข์วิทยายน องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน
๒๔. นายธีระยง ปิยะปรีชายุทธ	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน
๒๕. นางฉัตรมณี ผดุงโชค	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน
๒๖. นางจารุภา สุโพธิ์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน
๒๗. นางสาวศุภมาส พุยแสงพันธ์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน
๒๘. นางณัฐกรมนต์ วงษ์ปภาวินท์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน
๒๙. นางถาวร จีวาลักษณ์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน
๓๐. นายภัทรกฤต เดชพลกรัง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน
๓๑. นางสาวพัทธนันท์ พูนประสิทธิ์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน
๓๒. นางเต็มสิริ อินทรชื่น	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	คณะทำงาน

๓๓. นายวิวิทย์ ประสานศักดิ์ทวี	ศึกษานิเทศก์	คณะทำงาน
	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	
๓๔. นางสาวบัวศกาญจน์ โตโสกาญจน์สกุล	ศึกษานิเทศก์	คณะทำงาน
	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	
๓๕. นางสาวสายรุ้ง ทวีโชค	ศึกษานิเทศก์	คณะทำงาน
	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ	

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ
หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น “นครชัยบุรินทร์” จังหวัดชัยภูมิ